



Danes strah morda še večji

VOJKO COLJA

Včeraj ob 53. obletnici jedrskega bombardiranja Hirošime je svet vsaj za en dan pomislil na Damoklejev meč jedrskih bomb, ki se vedno visi nad človeštvom. Hladna vojna in medblokovska konfrontacija sta res sli z razpadom Sovjetske zveze in komunističnega bloka v ropotarnico zgodovine, a zato strah pred morebitnim jedrskim holokavstom ni danes nič manjši kot v obdobju, ko so bile medcelinske rakete s svojimi jedrskimi konicami uperjene v strateške cilje nasprotnega bloka.

Upamo si celo trditi, da je danes položaj še nevarnejši, ker medblokovske razdelitve sveta ni zamenjal novi red, temveč novi nered, v katerem se stopnjujejo in sirijo lokalni spopadi in nevarne krize. Jedrske bombe so sedaj dosegljive v bistvu vsem državam, ki razvijajo mirnodobsko izkoriščanje jedrske energije, tako da je le od državnikov odvisno, če se bodo te države pridružile klubu jedrskih velesil. Se več, po razpadu Sovjetske zveze obstaja resna nevarnost, da bi jedrske konice končale v rokah nepoklicanih. Za sedaj so to nevarnost preprecili. Če pa so resnične vesti, da se v nekdani Sovjetski zvezi nahajajo tudi neke vrste jedrski nahrbtniki, v bistvu miniaturizirane jedrske bombe, nas je torej lahko upravičeno strah.

Včeraj sta bila na slovesnosti v Hirošimi prisotna veleposlanika obeh novopečenih jedrskih velesil, Indije in Pakistana, ni pa bilo predstavnikov ostalih petih jedrskih velesil. Japonska je že res edina doživela jedrski holokavst, tako da lahko upravičeno zahteva jedrsko razorožitev. Njene besede pa bi bile nedvomno učinkovitejše, če bi tudi sama priznala, da je med drugo svetovno vojno zagrešila strahotne zločine in da je jedrski holokavst ne opravičuje, da to zamožci. Včeraj smo seveda bili priča pozivom za splošno jedrsko razorožitev, čez tri dni se bo nekaj podobnega ponovilo ob obletnici bombardiranja Nagasakija, a vse to bo ponovno tonilo v pozabo, do prihodnjega avgusta, kot že tolikokrat prej.

OBLETNICA / MED KOMEMORACIJO ZA ŽRTVAMI PRVE JEDRSKE BOMBE

Iz Hirošime poziv vsem silam za prepoved jedrskega orožja

Japonski premier Obuči napovedal sklicanje konference o jedrski razorožitvi

HIROSIMA - V Hirošimi je bila včeraj ob 53. obletnici eksplozije prve jedrske bombe, ki je terjala več kot 200.000 mrtvih žalna slovesnost, na kateri je novi premier Obuči pozval Indijo in Pakistan, naj prenehata z jedrskimi poskusi in napovedal sklic »jedrski razoroževalne konference«. Hirošimski župan Hiraoka je vse jedrske sile pozval, naj se odpovejo jedrskemu orožju. Protijedrski manifestacije so bile po vsem svetu. Ljudje so proti jedrskemu orožju protestirali celo v Pakistanu in Indiji (na sliki AP), kjer se že zavedajo, da so bili poskusi prava pustolovščina.

Na 16. strani



KOSOVO / MILOŠEVIĆ JE VSE PRELISIČIL

Ofenziva se še stopnjuje



PRISTINA - Na Kosovu so srbske sile nadaljevale svojo ofenzivo in etničnim čiščenjem ob očitni nemoci mednarodne skupnosti, da bi zaustavila spopad. Zaman je včeraj predsednik skupščine Zahodnoevropske unije Luis Maria de Puig izjavil, da je napočil čas za neposreden poseg v kosovsko krizo, ker je Kosovo že nova Bosna. Zaman je vojaški poseg zahteval albanski parlament, saj so tako italijanski podsekretar Fassino kot nemški zunanji minister Kinkel in generalni sekretar zveze Nato izključevala takojšen vojaški poseg.

Na 11. strani

Danes odločitev o zaupnici novi deželni koaliciji

TRST - Dezelna skupščina bo danes glasovala o zaupnici vladi Pola svoboscin, ki ji predseduje zastopnik Forza Italia Roberto Antonione. Zaupnica bo odvisna od zadržanja Severne lige in Ljudske stranke. V razpravi se je včeraj oglasila tudi Bruna Zorzini Spetich (SKP), ki je povedala, da ne zaupa desničarski vladi in polemizirala s predsednikom v zvezi z vprašanjem zajamčenega mandata za Slovence. O tem je govoril tudi levi demokrat Bruno Zvech.

Novoizvoljeni predsednik sveta Antonio Martini je medtem v izjavi za naš dnevnik pojasnil svoja gledanja o pisani narodni ter jezikovni sestavi Furlanije-Juljske krajine.

Na 3. strani

Pobuda Po sledovih Juliusa Kugyja

TRST - V hotelu Jolly v Trstu so včeraj predstavili pobudo z naslovom Po sledovih Juliusa Kugyja, ki predvideva niz izletov v visokogorje Julijskih Alp na italijanski strani od 14. avgusta do 26. septembra. Prirejata ga Družba za turistično promocijo na Trbizu in Nevejskem sedlu ter tamkajšnji konzorcij za turistične pobude.

Na 6. strani

Razstava sodobnih goriških likovnikov

GORICA - V prenovljeni palaci Alvarez v Gorici in v galeriji Spazzapan v Gradiscu so predsinoci na pobudo pokrajinske uprave odprli razstavi sodobnih gorških umetnikov, med katerimi je veliko Slovencev. Pomembna razstava, ki zajema tudi čezmejni kulturni prostor, je del niza prireditev, na katerih bodo predstavili ustvarjalni utrip tudi drugih likovnih zvrsti.

Na 12. strani

Dogovor s Tunizijo proti trgovini beguncev

RIM - Italijanski in tunizijski zunanji minister Dini in Mustafa sta podpisala sporazum, da bi omejili pritok nelegalnih priseljencev iz severnoafriške države. Italija bo finančno podprla gospodarski in družbeni razvoj Tunizije, le-ta pa bo preprečevala trgovino s pribezniki in ne bo več postavljala ovir za vračanje nelegalnih priseljencev iz Italije.

Na 2. strani

Monica Lewinsky priznala spolne odnose

WASHINGTON - Monica Lewinsky je včeraj pod prisego 24 porotnikom potrdila, da je imela spolne odnose z ameriškim predsednikom Billom Clintonom. Pojasnila pa je, da jo Clinton ni nagovarjal naj laže, temveč ji je le svetoval, kako naj prikrije njuno razmerje. Po trditvah njenih odvetnikov je s tezaivo v sodni dvorani ponovila zaupne zasebne pogovore, ki jih je imela z Lindo Tripp.

Na 10. strani

Krško: čakanje na sklep hrvaške vlade

LJUBLJANA, ZAGREB - Sestanek predstavnikov gospodarskih ministrstev Slovenije in Hrvaške, ki je bil predviden za včeraj, je hrvaška stran odpovedala. Hrvaski minister za gospodarstvo Porges je namreč sporočil, da do pogovorov ne more priti, dokler hrvaška vlada ne bo zavzela stališča o uredbi slovenske vlade, ki doloca preoblikovanje elektrarne Krško) v javno podjetje.

Na 4. strani

Še danes premor, od jutri pa spet huda vročina



TRST - Vremenoslavci napovedujejo, da bo se danes manj vroče kot pretekli dnevi, že jutri pa naj bi spet pritislilo pravo avgustovsko vreme, ker bo povsem ponehala

burja, ki je odpihala morečo vročino. Kaze, da bo v prihodnje sicer zelo toplo, vendar manj vlažno kot v dneh najhujše pasje vročine.

Na 4. strani



NOVICE

Istat: junija porast
industrijske proizvodnje

RIM - Po podatkih statističnega urada Istat se je junija industrijska proizvodnja povečala za 4, 2 ods. glede na isti mesec lani, povprečni porast prvega letošnjega semestra pa znaša 2, 9 ods. v primerjavi z istim obdobjem lani. Med pozitivne znake splošnega porasta pa so uvrstili tudi primerjavo s podatkom za povprečen letni porast, ki je lani pristal na 2, 2 ods., podatki za prvi letošnji semester torej kažejo, da bo letosnji izračun ugodnejši. Analiza posameznih področij pa je pokazala, da so pozitivni pokazatelji na področjih polizdelkov in investicijskih sredstev, medtem ko se je proizvodnja zmanjšala v usnjarskem resorju, v izdelavi obutev, v pridelovanju papirja, na področjih tiska in založništva.

Zaskrbljenost zaradi
bombnih paketov

RIM - Pojav odposiljanja eksplozivnih paketov, s katerim je označeno delovanje nekaterih skupin tako imenovanih »squatterjev«, gre jemati zelo resno, vendar je primerjava s terorizmom nekdanih Rdečih brigad pretirana. Tako so z različnimi poudarki zadnje dogodke komentirali politiki in sodniki: za bivšega senatorja KPI Sergia Flamignija bi bilo zgrešeno podcenjevati pojav, ker je odraz organiziranega obupa, predsednik medparlamentarnega odbora za tajne službe Franco Frattini (FI) je mnenja, da je treba s strogostjo nastopiti proti krivcem, v splošnem pa bi bil koristnejši političen pred policijskim posegom, in se palermški sodnik Giancarlo Caselli, ki je v radijskem intervjuju dejal, da gre za novo obliko terorizma, ki se gre totalno vojno. Zloraba oz. provokacija: tako reakcije na četrto eksplozivno posiljko komentira milanski Socialni center Leoncavallo, ki je zlasti kritičen do izjav, da bi morali vse centre zapreti. Rimski preiskovalci pa se zaenkrat, v pričakovanju rezultatov specialističnih analiz, ki naj bi pokazale, če je bil uporabljen eksploziv isti kot pri prejšnjih bombnih paketih, nagibajo k sklepu, da se za dejanjem skriva eksremistični del »squatterjev«, krivcem bi vsekakor sodili zaradi poskusa umora in nedovoljene posesti eksploziva. Iz Grčije pa je prišla vest, da tamkajšnji policisti niso izsledili »squatterja«, ki naj bi zakrivil atentat proti novinarju.

Južnotirolski Schützen
proti obvezni vojaščini

BOCEN - Ponovili so predlog, da mladim južnimtirolcem ne bi bilo treba v vojsko, kar je treba jemati kot prvi korak k demilitarizaciji Tirolske v vidu, da bi postala evropska dežela. Predlog je organizacija objavila v pisni obliki po ugodnem razpletu afere mladega pripadnika nemške skupnosti, kateremu so najprej odbili prošnjo o civilnem služenju vojaškega roka, češ da pripada vojaški grupaciji (Schützen). Pristojni so nato sprejeli razlago, da gre za kulturno združenje, vendar pa so pripadniki organizacije nato ponovili zahtevo po popolni oprostitvi služenja vojaščine.

19 let bolečin zaradi
»pozabljenih« klešč

NEAPELJ - Pred 19. leti so jo operirali, uspešno, vendar pa so zdravniki v pacientkinem trebuhu »pozabili« kirurške klešče. Anna Garofalo je sedaj stara 74 let, odločila se je, da pove novinarjem, kaj se ji je pripetilo, čeprav ji vse skupaj osebno ne bo nič pomagalo. Ko so končno odkrili, zakaj ima nenehne bolečine, je bilo že prepozno (zaradi njene starosti in splošnega zdravstvenega stanja), da bi jo spet operirali, tozbe proti zdravnikom pa ne more več vložiti, ker je že zapadel rok.

Uslužbenci davkarije
sodelovali pri davčnih utajah

RIM - Posluževali so se različnih metod (spreminjali so kodekse, »popravljali« bilance, pripravljali lažna potrdila) in tako »prisluzili« več milijard. Organizacijo, v kateri so bili uslužbenci rimskih uradov Iva1 in Iva2 in za neposredne davke, je po razkril oddelek rimskega letечеega oddelka, ki zasleduje predvsem upravne prekrške.

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	6. AVGUST 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1732,00	1758,00
	nemška marka	979,00	995,00
	funt sterling	2829,00	2884,00
	švicarski frank	1159,00	1184,00
	belgijski frank	46,85	48,85
	francoski frank	289,00	299,00
	danska krona	253,00	263,00
	norveška krona	226,00	236,00
	švedska krona	214,00	224,00
	kanadski dolar	1128,00	1168,00
	portugalski eskudo	9,13	10,03
	nizozemski gulden	859,00	884,00
	avstrijski šiling	138,00	142,35
	španska pezeta	11,12	12,22
	grška drahma	5,63	6,43
	irski sterling	2436,00	2516,00
	japonski jen	11,56	12,46
	avstralski dolar	1.008,00	1.078,00
	madžarski florint	7,00	8,50
	hrvaška kuna	260,00	285,00
	slovenski tolar	10,25	10,45

ITALIJA, GOSPODARSTVO

RIM / PO NAPETEM POGAJANJU

Dogovor s Tunizijo, da bi
zaježili pritok priseljencev

Finančna pomoč Italije, ki bo izgnala v Tunis nelegalne priseljence

RIM - Negotovost je trajala do večera, ko so z večurno zamudo po napetem pogajanju podpisali dogovor med Italijo in Tunizijo glede nelegalnih priseljencev. Zunanja ministra Lamberto Dini in Ben Mustafa sta se sporazumela, da bo Italija prispevala s 150 milijardami lir k razvoju najrevnejših območij Tunizije, od koder prihaja največ nelegalnih priseljencev. Tunizijci pa so se obvezali, da bodo sodelovali z rimskimi oblastmi pri nadzoru morskega območja med severnoafriško državo in Sicilijo in da bodo brez problemov sprejemali nazaj svoje državljane, kot tudi tiste, ki so se prek tunizijskih pristanisov prethotapili v Italijo iz drugih afriških držav (z izjemo severnoafriških sosed). Tunizijske oblasti zagotavljajo sodelovanje pri preganjanju kriminalnih tolpe, ki organizirajo nelegalni promet.

Ministra sta podpisala tudi sporazum glede ribolova na spornih območjih Sicilskega preliva, o sodelovanju na sodnem področju (kar zadeva tudi morebitni izgon Bettina Craxija iz zatocisca v Hamametu) pa bo govor na prihodnjem srečanju.

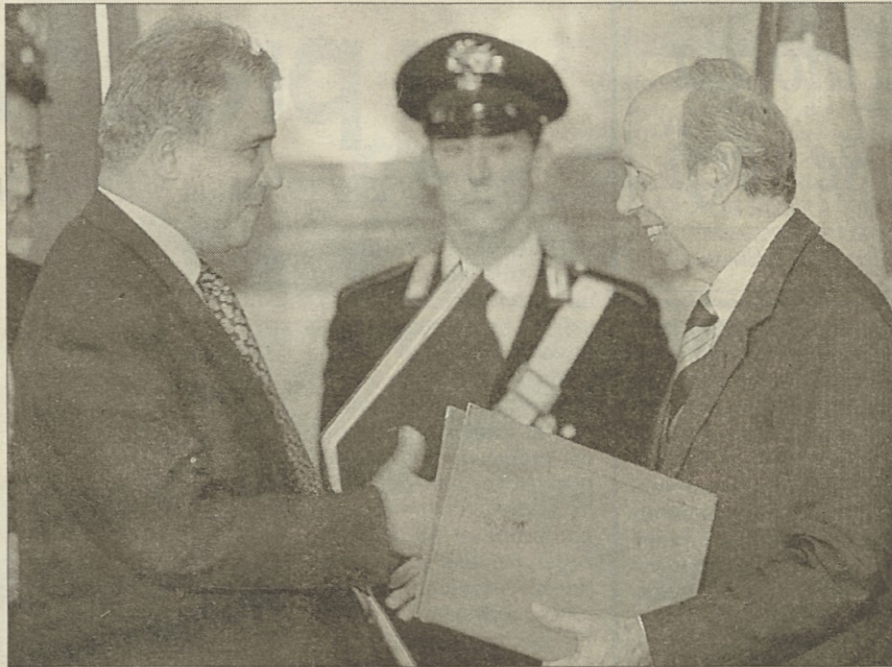
Dogovor je pozitivno komentiral predsednik parlamentarne komisije za izvajanje Schengenskih dogovorov Fabio Evangelisti: »Gre za sporazum, ki je zgled tudi drugim podpisnicam dogovora.« Se posebej zadovoljna z včerajšnjim sporazumom s Tunizijo sta zupana Lampeduse in Pantellerie, otokov, ki sta v prvi cilj številnih priseljencev.

V Caltanissetti na Siciliji je včeraj skupina 40 severnoafriških priseljencev poskusila pobegniti iz zbirnega centra z domiselno pobudo, ki spominja na znani film o begu vojnih ujetnikov iz nacističnega taborišča: priredili so nogo metno srečanje s policisti, ki so jih cuvali, med tekmo pa so poskusili beg z izgovorom, da

je zoga šla čez mrežo.

Medtem so izgnali nazaj v Tunizijo dva od treh priseljencev, ki so preživeli požar na ladji Lindarosa v genovskem pristanišču, v Pakistan pa so včeraj izgnali 143 nelegalnih priseljencev. Vendar pritoka nelegalnih priseljencev se vedno ni konec: v Apuliji se je izkrcalo 72 iz Iraka in Albanije.

Dinijev namestnik Piero Fassino je bil včeraj v Tirani: zagotovil je posojilo 180 milijard lir in prispevek 30 milijard lir. Na tak način Italija skuša preprečiti, da bi se nadaljeval naval priseljencev. Po informacijah italijanskih tajnih služb naj bi se s Kosova usmeril pravi množični pobeg proti Italiji.



Italijanski in tunizijski minister Dini in Mustafa med podpisom dogovora (telefoto AP)

RIM / SKLEP MINISTRskega SVETA

Kmalu registrske tablice
spet s pokrajinsko siglo

Vozniško dovoljenje bo v formatu kreditne kartice

RIM - Po petih letih polemik proti »anonimnim« avtomobilskim registrskim tablicam, je včeraj ministrski svet odobril nove tablice, na katerih bo spet označeno mesto oz. pokrajina. Predlog ministra za prevoze Claudia Burlanda (na sliki) je odobril ministrski svet, podpisati ga mora se predsednik republike, v veljavo pa bo stopil 1. januarja prihodnjega leta.

S prometnim zakonikom iz leta 1993 so med drugim uvedli nove tablice, na katerih so samo serijske crke in številke registracije brez oznake pokrajinske pripadnosti vozila oz. njegovega lastnika. To je sprožilo val polemik in ne samo zaradi navezanosti na svoj kraj, ampak tudi iz čisto praktičnih razlogov: z oznako pokrajine vsak voznik ve, če pred njim vozi domačin ali tujec, ki ne pozna krajevnih cest in krizisc, mestni redarji in policija neprimerno hitreje zasledijo lastnika vozila itd. Z ministrstva za prevoze so nekaj let oporekali, češ da je novi sistem potreben, ker zagotavlja večje število možnih registrskih števil kot prejšnji, ki je v metropolah že nasičil vse možnosti. Po



petih letih pa so končno pomislili na preprosto varianto: nove registrske tablice bodo ohranile dosedanje sistem ostevilčevanja, v gornjem desnem kotu pa bo okvir plave barve, na katerem bo kratica pokrajine in letnica registracije

vozila, medtem ko bo v levem gornjem kotu mednarodna kratica Italije in krog z zvezdicami Evropske unije.

Minister Burlando je pojasnil, da so se odpovedali zamisli, da bi označili tudi leto revizije vozila in pristavil, da bodo lahko zamenjali staro za novo tablico vsi tisti, ki imajo sodobnejše tablice s sedmištevilkami in crkami brez oznake pokrajine, ne pa oni, ki imajo starejše variante registrskih tablic. Strošek za zamenjavo bo majhen, je dejal minister, postopek pa preprost. Burlando je izključil možnost, da bi uvedli »personalizacijo« tablic z oznakami, ki si jih izbere sam voznik, kot se dogaja v drugih državah, med drugim tudi v Sloveniji.

Ministrski sklep uvaja tudi novo voznisko dovoljenje: odpravili bodo dosedanje dokumente na platnem papirju, ki ga bo nadomestil sodoben dokument iz plastike v formatu kreditne kartice. Nova vozniska dovoljenja bodo izročili samo novopečenim voznikom, kdor pa že ima voznisko dovoljenje ga mora obdržati do zapadlosti.

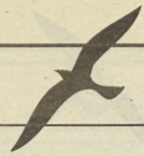
KMEČKA BANKA - GORICA			
6. AVGUST 1998	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1731,00	1761,00	
nemška marka	979,00	997,00	
francoski frank	289,00	299,00	
nizozemski gulden	860,00	885,00	
belgijski frank	47,00	48,80	
funt sterling	2810,00	2900,00	
irski sterling	2434,00	2529,00	
danska krona	254,00	264,00	
grška drahma	5,80	6,21	
kanadski dolar	1134,00	1168,00	
švicarski frank	1160,00	1185,00	
avstrijski šiling	138,10	142,60	
slovenski tolar	10,16	10,48	
hrvaška kuna	260,00	280,00	

MILANSKI DEVIZNI TRG		
6. AVGUST 1998	v LIRAH	
valuta	povprečni	
ameriški dolar	1745,750	
EKU	1943,370	
nemška marka	986,690	
francoski frank	294,290	
funt sterling	2849,410	
nizozemski gulden	874,970	
belgijski frank	47,848	
španska pezeta	11,625	
danska krona	258,920	
irski sterling	2478,790	
grška drahma	5,947	
portugalski eskudo	9,642	
kanadski dolar	1148,290	
japonski jen	12,073	
švicarski frank	1171,640	
avstrijski šiling	140,230	
norveška krona	231,270	
švedska krona	219,67	
finska marka	324,570	

MILANSKI BORZNI TRG					
6. AVGUST 1998	INDEKS MIB 30: -0,40				
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	22.648	+0,99	La Fondiaria	10.699	-1,20
Bca di Roma	4.235	+1,63	Mediaset	10.732	+0,66
Bca Fideuram	10.992	—	Mediobanca	24.394	+0,38
Bca Pop.M I	15.386	+2,47	Montedison	2.116	-1,48
Compart	1.589	+0,06	Olivetti	3.953	+4,21
Comit	13.897	-0,10	Parmalat	3.054	-3,75
Credit	9.270	-2,24	Pirelli Spa	5.696	+0,15
Edison	14.837	+0,14	Ras	25.285	-0,60
Eni	10.694	-1,39	Rolo	44.158	+0,19
Fiat	7.017	+0,90	Scipem	7.676	-2,66
Generali	64.648	-0,38	San Paolo To	29.046	-2,88
Imi	30.306	-2,92	TIM	11.242	-0,96
Ina	5.441	+0,57	Telecom Ita	14.178	-0,09
Italgas	7.161	-0,83			



Ijubljanska banka
Podružnica Milano



DEŽELNI SVET / RAZPRAVA O ZAUPNICI ANTONIONEJEVI KOALICIJI

Previdnost Lige in sredine Levica kritična do odbora

Zvech (LD) in Baritussio (NZ) o zaščiti narodnih in jezikovnih manjšin



TRST - Prvi dan razprave o zaupnici novi vladi Pola svoboscin ni povsem razčistil razmerja sil (pozicija-opozicija), tako da bo treba za to počakati danesne posege načelnikov skupin in seveda predvsem glasovanje. Forza Italia, CCD in Nacionalno zavestništvo so seveda napovedali podporo Robertu Antonioneju, komunisti in levi demokrati bodo glasovali proti, neznan pa predstavlja zdržanje Severne lige in Ljudske sredine za reforme. Ti dve svetovalski skupini bosta sele danes tik pred glasovanjem pojasnili svoja stališča.

Ce sodimo po posegu trziškega ligasa Giampiera Fasole je Bossijeva stranka pripravljena na

nek način podpreti Antonionejeve koalicijo, a pod pogojem, da se slednja odkrito ogradi od sredinske naveze. Fasola, cigar poseg je bil na splošno precej umirjen, se je razburil le, ko je omenil osovražene nekdanje demokristjane, s katerimi Liga očitno noče imeti popolnoma nič skupnega. To je politični pogoj, ki so ga ligasi veskozi postavljali tudi med pogajanj za izvolitev odbora.

Ljudska sredina se je z Robertom Molinarom in Cristianom Deganom izognila direktni polemiki z Antonionejem, a tudi z Ligo. Molinaro je obzaloval, da je predsednik v svojih izjavah spregledal reformo lokalne uprave, ki jo uvajajo dekreti mi-

nistra Franca Bassaninija, medtem ko je Degano očitno Antonioneju premajhno pozornost velikim problematikam, kot so prevozi, turizem in pristanški sektor.

V pričakovanju političnega posega načelnika Renza Travanuta so tudi svetovalci levih demokratov iz različnih zornih kotov ocenili vladni program. Bivši odbornik za prevoze Giorgio Mattassi je izrazil dvome, da bo lahko ta odbor kos velikim, posebno mednarodnim izzivom, pred katerimi stoji FJK. Renzo Petris, župan Ampezza, je opozoril na tezave goratih območij, medtem ko je Nevio Alzetta vprašal Antonioneja, kako si zamislja napovedano volilno reformo.

Trzaski svetovalci levih demokratov Bruno Zvech (na sliki) je program novega odbora ocenil za presplošnega in kritiziral Antonioneja, ki je omenil solsko problematiko le v luči zasebnega solstva. Zvech, ki je zpostavil potrebo po zakonski zaščiti Slovencev, je želel pojasniti tudi v zvezi s predsednikovim stališčem o zajemnem deželnem mandatu za slovensko manjšino ter ga polemično vprašal, ali morda hoče s to zahtevo zmanjšati slovensko zastopstvo v skupščini, kar bi bilo res nesprejemljivo.

O zaščiti jezikovnih in narodnih manjšin je spregovoril svetovalci Nacionalnega zavestništva Franco Baritussio (tudi trbiški zupan), ki je pozval vlado, naj okrepi podporo kandidaturi zimskih olimpijskih iger leta 2006 na tromeji med Italijo, Slovenijo in Koroško. Melonar Giulio Staffieri, ki je bil včeraj izvoljen za enega od starih tajnikov skupščine, je govoril predvsem o zdravstvu, medtem ko je Paolo Fontanelli (SKP) opozoril na narasčajoče število nesreč na delu ter očitno Antonioneju, da je v bistvu spregledal kmetijstvo.

Iz vrste Severne lige sta se oglasila tudi Piero Arduini in Federica Seganti. Prvi je izrazil prepričanje, da vlada nima jasnih pojmov na področju finančne politike, Segantijeva pa je govorila zlasti o bančništvu in o nenadomestljivi vlogi trzaskega pristanika.

Sandor Tence

DEŽELNI SVET / PREDSEDNIK

Antonio Martini: Nacionalizem je predvsem sad neumnosti



TRST - Casi zgodovine so zal daljši od časov, ki jih ustvarja clovek. Takole razmislja novoizvoljeni predsednik deželnega sveta Antonio Martini (na sliki), cigar politični in idejni vzor je Alcide De Gasperi, »ki

je že v prvih povojnih letih razmisljal o Evropi narodov in narodnosti. Takrat ga mnogi niso mogli ali hoteli razumeti; danes ko na srečo padajo zunanje meje in tudi psiholoske pregrade se zdi vse naravno, da smo prisli do tega pa nisoji zasluqe veliki mojqe, kot je bil npr. De Gasperi«.

Pri nas doma v Karniji, nam je povedal Martini, je bil nacionalizem vedno tuj in zelo oddaljen pojem, sam pa sem prepričan, da je nacionalizem predvsem izraz nevednosti in neumnosti ljudi. Dežela Furlanija-Juljska krajina je nastala zaradi svoje mednarodne vloqe in obenem zaradi navzočnosti slovenske in furlanske manjšine. To je danost, ki jo danes enoglasno priznavajo vsi, od leve do desnice.

Predsednik skupščine je mnenja, da mora mednarodno politiko voditi in izvajati predvsem deželna vlada, svet pa jo mora stalno spodbujati in nadzorovati njeno delo. Kar se mene tiče, nam je dejal se Martini, bom cimprej stopil v stik s predsednikom slovenskega parlamenta, da se obnovijo odnosi tvornega sodelovanja, ki so jih vestno gojili moji predhodniki.

»Veste do Slovencev in zlasti do stranke Slovenske skupnosti pa se cutim se posebej moralni dolznik. Kandidata SSk, ki je ena od komponent Ljudske sredine za reforme, sem prehitel le za pesčico glasov, tako da sem bil v deželni parlament izvoljen tudi s slovenskimi glasovi. To mi je v ponos, obenem pa tudi velika odgovornost, kateri upam, da bom kos. To velja zame, a tudi za somisljenika (Cristiana Degana in Franca Brusso, op.ur.), ki sta bila izvoljena v trzaskem oziroma v goriskem volilnem okroqju«.

S.T.

BRUNA ZORZINI SPETIČ (SKP)

»Tej vladi ne zaupam«

TRST - Stranka komunistične prenovne ne zaupa tej vladi, prvič, ker je desničarska in drugič, ker se je predstavila z zelo splošnim in nejasnim programom. Bruna Zorzini Spetič (na sliki) je v prvem delu svojega posega opozorila na številne ekonomske in socialne probleme, ki pestijo trzasko pokrajino, zatem je spregovorila tudi o manjšinski problematiki in to v luči srednjih izjav predsednika odbora.

Deželna uprava bi morala spodbujati »sistem organiziranega sožitja« za gradnjo multietnične in multikulturne družbe. Desničarska vlada, v katerem sedijo tudi odborniki NZ, ki vztrajajo pri nevarnosti »multietničnega Babilona«, pa nam žal glede tega ne daje prav nobenih garancij.

Glede zajemcenega mandata za

Slovence, o katerem je govoril Roberto Antonione, je Zorzinijeva opozorila, da so v dosedanjih deželnih svetih v povprečju sedeli po trije Slovenci in zadnja zakonodaja predstavlja glede tega negativno izjemo. SKP nasprotuje logiki »volilnega apartheida«, za katerega se odkrito zavzema desnica, predlaga zato »ladinski model«, ki bi olajšal izvolitev treh Slovencev, po enega v Trstu, Gorici in na Videmskem. Sklicevanje na reciprocnost se zdi smešno, saj ne gre pozabiti, da imajo Italijani v Sloveniji zajemceni sedež v državnem parlamentu, a obenem tudi pravico do dvojnega glasovanja, ki bi bilo pri nas protustavno.

Svetovalka SKP, ki je svoj poseg končala v slovensčini, se je zavzela za cimprejšnjo ustanovitev cezmeje-



ne televizije ter obzalovala, ker sistem simultane prevajanja ne deluje ali nočejo, da bi delovala.

KOROŠKA / AUSSERWINKLER BURI DUHOVE

Deželni glavar iz vrst najmočnejše stranke

CELOVEC - Po dezelnozborskih volitvah 7. marca 1999 naj pripada položaj deželnega glavarja tisti stranki, ki je dobila največ glasov. Tudi ce bi to bili svobodnjaki z Jörgom Haiderjem na celu.

S to izjavo je glavni kandidat koroskih socialdemokratov (SPÖ) in sedanjí namestnik deželnega glavarja Michael Ausserwinkler močno razburil duhove znotraj svoje stranke, poskrbel pa je tudi za večje motnje tako na deželni kot na vseavstrijski politični ravni.

Ausserwinkler je svoje stališče utemeljil s tem, da je treba končno odpraviti leta 1991 ustvarjeni »provizorij«, namrec da vodi deželo politik (deželni glavar Christof Zernatto), ki predstavlja sele tretjo politično silo na Koroskem, ljudski stranki (ÖVP). Vrh tega je izrazil prepričanje, da bodo na volitev ostali najmočnejša stranka socialdemokrati in jih ne bodo prehiteli svobodnjaki, katerih glavnih kandidat je desničarski populist Haider.

Ce temu ne bo tako in bo SPÖ izgubila volitve, potem bo stranki predlagal pot v opozicijo. Zatrtil je se, da social-

demokratski poslanci nikakor ne bi volili Haiderja za deželnega glavarja, kajti leta 1996 spremenjena ustava omogoča najmočnejši stranki, tudi ce nima absolutno večino v deželnem zboru, da v tretjem volilnem postopku izvoli svojega kandidata za deželnega glavarja.

Izjave sefa koroskih socialdemokratov so kritično ocenili nekateri pomembni politiki stranke tako na Koroskem kot na Dunaju, nadvse zadovoljen pa je bil Haider. Prepričan o svojem uspehu na volitvah je dejal, da ze vedno zagovarjal Ausserwinklerjevo pozicijo. Ljudska stranka pa je glavnemu kandidatu socialdemokratov očitala, da so take izjave v korist Haiderju in zato pomenijo posredno podporo svobodnjakom.

Kot smo ze poročali, vodijo po najnovejših anketah med koroskim volilci Haiderjevi svobodnjaki (34 odstotkov) pred socialdemokrati (30 odstotkov) in ljudsko stranko (nekaj nad 20 odstotkov). Pri zadnjih volitvah leta 1994 so socialdemokrati dosegli 37 odstotkov, svobodnjaki 34, ljudska stranka pa 19.

Ivan Lukan

Heimatsdienst sped podpihuje nestrpnost

CELOVEC - Koroski Slovenci oz. njihove organizacije so spet enkrat tarča napadov nemskonacionalnih krogov na Koroskem. Koroski »Heimatsdienst« manjšino tokrat napada zaradi finančnih podpo, ki jih organizacije in ustanove dobivajo iz R Slovenije kot tudi s strani avstrijske države.

Desničarska organizacija se pri svojem tokratnem napadu na manjšino posluqeje informacij, objavljenih v glasilu Zveze slovenskih organizacij na avstrijskem Koroskem Slovenski vestnik. Kot smo poročali, je list je objavil obseg in natančno razdelitev finančnih podpor slovenskim organizacijam in ustanovam za leto 1997 s strani R Slovenije.

»Heimatsdienst« je številke takoj zlorabil za podpihovanje nestrpnosti in nevoščljivosti napram slovenski manjšini. Finančno podporo za koroske Slovence s strani Slovenije kot tudi Avstrije je označil kot »denarno poplavo in privilegiranost manjšine«, hkrati pa je nemško govoreče prebivalstvo v obmejnem pasu »skrajno zapostavljeno«.

Se posebej ostro kritizira koroski »Heimatsdienst« finančno podporo za Enotno listo (EL), stranko koroskih Slovencev. S tem da Slovenije finančno podpira Enotno listo, se aktivno vmešava v korosko deželno politiko ter posredno finansira tudi Zelene in liberalce, trdi »Heimatsdienst«. Desničarska organizacija ob tem korosko javnost opozarja na skupen nastop Enotne liste, Zelenih in Liberalnega foruma pri dezelnozborskih volitvah 7. marca 1999 v obliki volilnega gibanja »Demokracija '99«.

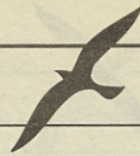
Predsednik EL Andrej Wakounig je tako tolmačenje takoj ostro zavrnil in poudaril, da je podpora iz Slovenije izključno namenjena Enotni listi in nikakor ne drugim strankam. (I.L.)

TISK / NEUE KÄRNTNER ZEITUNG

Če se Slovenci pričkajo, »dajo mir s svojimi zahtevami«

CELOVEC - »Ker na avstrijskem Koroskem manjšinsko vprašanje ni več osrednja tema, je političnemu laiku komaj se jasno, kaj se v ozadju dogaja med slovenskimi društvi. Znano je le to, da se med seboj pripravajo. 'Vendar pa dokler se pričkajo, vsaj dajo mir s svojimi zahtevami,' se glasi običajno mnenje večinskega naroda, » trdi Neue Kärntner Zeitung v sredini izdaji. Sedaj po mnenju komentatorja zbujajo pozornost Slovenski vestnik, tednik Zveze slovenskih organizacij, ki izhaja v Celovcu. Casnik se pritoqeje zaradi enostranske finančne podpore vlade v Ljubljani, piše komentator koroskega dnevnika in navaja poročilo omenjenega slovenskega casnika: »Medtem ko sta Narodni svet koroskih Slovencev in Nas tednik leta 1997 dobila podporo v višini 9,35 milijona silingov, je Zveza slovenskih organizacij dobila le 3,2 milijona.«

Neue Kärntner Zeitung tudi v nadaljevanju povzema pisanje Slovenskega vestnika, ceš da gre za »eklatanten primer političnega pritiska na Zvezo slovenskih organizacij, da bi po vzorcu umiranja na obroke izstradali levoliberalno opcijo med koroskimi Slovenci in s finančnim pritiskom dosegli takšno 'enotnost' med koroskimi Slovenci, kakršno si želijo ljubljanski botri». Po mnenju avstrijskega komentatorja so to težke besede. Poudarja, da velja vedeti, da Ljubljana nagrajuje politiko Narodnega sveta, »ker južno od Karavank resor za Slovence po svetu vodi nacionalistična Ljudska stranka. Proti temu politika kulturne raznolikosti, ki jo zastopa Zveza slovenskih organizacij, nima nobene možnosti. Skoda, vendar pa je to izključno stvar Republike Slovenije, ki dela, kar počno vse mlade države: casti nacionalizem, » ugotavlja komentator Neue Kärntner Zeitung. (STA/APA)



SLOVENIJA-HRVAŠKA / KER HRVAŠKA VLADA ŠE NI OBLIKOVALA SVOJIH STALIŠČ

Hrvatov včeraj ni bilo na sestanku o NE Krško

LJUBLJANA, ZAGREB - Sestanek predstavnikov gospodarskih ministrstev Slovenije in Hrvaske, ki je bil predviden za včeraj, je hrvaska stran odpovedala, so sporočili z ministrstva za gospodarske dejavnosti.

Minister za gospodarstvo Republike Hrvaske Nenad Porges je namreč sporočil, da do pogovorov ne more priti, dokler hrvaska vlada ne bo zavzela stališč o uredbi slovenske vlade, ki določa preoblikovanje Nuklearne elektrarne Krško (NEK) v javno podjetje. Kot v izjavi za javnost navajajo na ministrstvu za gospodarske dejavnosti, naj bi hrvaska vlada stališča oblikovala na seji v začetku prihodnjega tedna, zato naj bi pripravili operativni sestanek najverjetneje do konca naslednjega tedna.

Elektro Slovenije je po plačilu dela dolga priklopil en 400-kilovoltni daljnovod Krško-Zagreb, NEK pa zdaj dobavlja Hrvaskemu elektrogospodarstvu le 10 odstotkov običajnih dobav, navajajo na ministrstvu. Takšno stanje se bo najverjetneje ohranilo do uskladitve stališč glede dinamike plačil in ravni cene za dobavljeno električno energijo iz nuklearke, so se zapisali v izjavi za javnost.

Hrvasko elektrogospodarstvo (HEP) včeraj dopoldne nuklearki tudi ni nakazalo novih sredstev, zato višina dolga za letos dobavljeno električno energijo iz NEK ostaja nespre-

menjena, in sicer znasa približno 2,3 milijarde tolarjev, skupaj z neporavnanimi obveznostmi za razgradnjo pa nekaj manj kot tri milijarde tolarjev.

Hrvasko elektrogospodarstvo bo na pristojnem sodišču vložilo tožbo proti Slovenskemu elektrogospodarstvu (Eles) in zahtevalo plačilo odškodnine zaradi nepooblaščenega prodaja hrvaske električne energije, proizvedene v NEK drugim kupcem, je za zagrebški Vjesnik povedal predsednik uprave HEP Damir Begović.

Izključitev dveh daljnovodov, po katerih dobiva Hrvaska iz NEK električno energijo, je ocenil kot »popolno konfiskacijo hrvatskega premoženja v NEK« in dodal, da je o vsem obvestil urad predsednika Tudmana, premiera Mateša, ministra za zunanje zadeve Graniča in ministra za gospodarstvo Porgesa. Kljub priključitvi enega daljnovođa pa HEP, kot je dejal Begović, ne bo jemalo električne energije, dokler Slovenija ne bo ukinila vseh enostranskih zakonov in odločitev.

Pod naslovom JE Krško - slovenska kraja stoletja Seljko Buksa v Vjesniku piše, da se je slovenska stran, po številnih neuspešnih poskusih s samo njej razumljivo »računovodsko gimnastiko« in pravnimi tolmačenji, kot kaže, odločila hrvaski del NEK prisvojiti z najnovejšo uredbo vlade o preoblikovanju

NEK v slovensko javno podjetje, in to brez kakršnegakoli dogovora s hrvasko vlado in HEP.

Vjesnik navaja izjavo Damira Begovića, da je omenjena uredba v nasprotju z vsemi veljavnimi temeljnimi slovensko-hrvaskimi dogovori, kot tudi z dogovori slovenskega in hrvatskega elektrogospodarstva o NEK, zato je sedaj popolnoma jasno, da slovenska stran ne namerava skleniti dogovora s hrvasko stranjo, temveč v celoti prevzeti NEK. HEP je zato takoj sprejelo vse potrebne ukrepe za zaščito svoje lastnine, saj je vrednost hrvatskega deleža NEK ocenjena na približno 1,2 milijarde mark (1.200 milijard lir).

Vjesnik objavlja tudi komentar Seljka Bukse z naslovom Slovenska jedrska izsiljevanja. Med drugim poudarja, da se je slovenska stran očitno odločila za nov, niti najmanj diplomatski pristop v odnosih s Hrvasko, ki je nenavaden med državami, ki želijo negovati dobrososedske odnose, namesto da bi, tako kot doslej, z reševanjem problemov nadaljevala za pogajalsko mizo. Ker pa se je Slovenija odločila promovirati nov način reševanja odprtih vprašanj med državama, ne bi smela biti presenečena, če bo hrvaska stran na njene poteze odgovorila s podobnimi protiukrepi, sklene Vjesnikov komentator. (STA/CR)

KONEC DEL

Cesta skozi dolino Trente odprta za promet

LJUBLJANA - Cesta po dolini Trente je od sedmega avgusta 1998 znova odprta za promet, so sporočili z ministrstva za promet in zveze Republike Slovenije.

Zaradi podora je bila cesta neprevozna, vzdrževalcem ceste iz Cestnega podjetja Nova Gorica pa je skupaj z izvajalci ob sodelovanju strokovnih služb in Direkcije RS za ceste v napovedanem času, in sicer v desetih dneh, uspelo izpeljati vse zasitne ukrepe na cesti pod skalnim podorom Berbice.

Vsa dela z gradbeno mehanizacijo na pobocju podora in ob cesti so potekala v izredno nevarnih okoliščinah, se posebej pa to velja za obnavljanje in namesanje signalnih naprav v krsljivi steni nad podorom.

V Direkciji RS za ceste se zavedajo pomembnosti ceste za prebivalce Trente in bodo prihodnje leto zaceli z izgradnjo zaščitne galerije pod podorom, če bodo zanj zagotovljena sredstva. Direkcija tudi poziva voznike, da se strogo držijo navodil postavljene signalizacije in se ne ustavljajo na sami cesti pod podorom, so se sporočili z ministrstva za promet in zveze. (STA)

Velik obisk Postojnske jame

POSTOJNA - Biser slovenskega turizma, Postojnsko jamo, je v prvih sedmih mesecih letošnjega leta obiskalo 201.283 oseb, kar je za 3,42 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Med obiskovalci so prevladovali italijanski gostje, sledijo pa jim Nemci in slovenski državljani. Kot je za STA povedal Peter Stefin, ki je v Postojnski jami in Predjamskem gradu odgovoren za prodajo in stike z javnostjo, položaj v Predjamskem gradu ni tako vzpodbuden, saj si ga je v prvih sedmih mesecih ogledalo 8,94 odstotka manj gostov kot v istem času lani.

Od januarja do julija je Postojnsko jamo obiskalo 55.859 Italijanov, kar za 3,15 odstotka manj kot v enakem obdobju lani, rahlo pa se je povečalo število nemških in domačih gostov. "Zanimivo je, da se je močno povečal obisk poljskih državljanov, ki med domačimi in tujimi turistiasedajo sesto mesto," je poudaril Peter Stefin. Samo v juliju si je Postojnsko jamo ogledalo 59.138 turistov, kar je za 0,96 odstotka več kot leto prej. Največ vstopnic, ki stanejo 1800 tolarjev, je bilo v Postojnski jami prodanih včeraj, 6. avgusta, ko je krasko lepoto obćudovalo 3456 gostov, seveda pa se ta številka ne more primerjati z rekordnim obiskom iz leta 1978, ko si je Postojnsko jamo ogledalo kar 12.525 oseb, je se povedal Peter Stefin.

Predjamski grad je v omenjenem obdobju obiskalo 42.390 oseb oz. 4164 manj kot v prvih sedmih mesecih lani. Največ je bilo domačih gostov, in sicer 17.592, številni pa so bili se gosti iz Italije, Nemčije in Avstrije. Razlog za upad števila prodanih vstopnic vsekakor ni visoka cena vstopnic, saj je za to potrebno odsteti le 500 tolarjev, otroci pa so upravičeni do 50-odstotnega popusta, meni Peter Stefin in dodaja, da gre vzroke iskati v slabem gospodarskem položaju v Evropi, vojni na Kosovu in veliki konkurenci eksotičnih držav, zaradi katerih je število gostov na teh območjih občutno manjše. "Za promocijo obeh znamenitosti je bilo ustrezno poskrbljeno. Navzoči smo bili na vseh pomembnejših turističnih sejmih, propagandne materiale v 22 jezikih pa delimo na cestninskih postajah in mejnih prehodih," je se povedal Peter Stefin. (STA)

V ljubljanskem zoološkem vrtu že 18 mladičkov

LJUBLJANA - V prvi polovici letošnjega leta je ljubljanski zivalski vrt obiskalo 61.800 otrok in 64.200 odraslih. To je nekoliko več kot v enakem obdobju lani, ko ga je obiskalo 58.200 otrok in 63.500 odraslih.

V letošnjem letu se je rodilo že 18 zivali. Prvi se je januarja skotil rjavi medved; najmlajši prebivalec slovenskega edinega zoološkega vrta pa je trenutno bizon, ki bo praznoval rojstni dan devetega julija. Poleg teh dveh pa so se novi prebivalci kenguru, bovška ovca, kamerunska koza, divja svinja, simpanz, kuna belica, muflon, jezevec, beloglavi jastreb, bela storklja, velika uharica, lici antilopa, kozorog, jelen, damjak in divja macka.

Letos nameravajo v ljubljanskem ZOO-ju urediti dve novi letalnici za sove, novo oboro za vijerge koze in oboro za žirafe. Za prihodnje leto pa načrtujejo nakup žiraf, ureditev nove obore za leoparda in prenovo obore za kenguruje in emuje.

Iz ljubljanskega zoološkega vrta so se sporočili, da so celo leto odprti vsak dan, razen ob ponedeljkih. Letni delovni čas zoološkega vrta je od 9. do 19. ure, zimski pa od 9. do 16. ure. Svojim obiskovalcem nudijo tudi možnost strokovnega vodenja in parkirni prostor. (STA)

DUTOVLJE

Priprave na praznik terana in pršuta

DUTOVLJE - Že 28. praznik terana in pršuta v Dutovljah bo letos potekal od 14. do 16. avgusta. Po besedah glavnega organizatorja Branka Mozeta bodo potekale številne spremne kulturne, sportne in zabavne prireditve.

»Letos smo pripravili kar nekaj novosti. Tako smo k sodelovanju privabili območno obrtno zbornico Sezana, katere člani elektro sekcije bodo prikazali svoje delovanje. V avli osnovne šole bomo v soboto ob 12. uri odprli razstavo sekcije elektro dejavnosti, ki bo odprta do 22. ure kot druge razstave. Na tej razstavi, na kateri naj bi se predstavilo 20 razstavljalcev, je osnovni namen predstavitev številnih aktivnosti elektro sekcije (akustika, avto akustika, računalništvo, elektro oprema, elektronika, elektromehanika itd.), kot tudi medsebojno povezovanje in izmenjavanje izkušenj. S kamnoseškimi izdelki se bosta predstavila Sandi Cevnja iz Tomaja in Erik Vidali z Opcin, fotografski in etnološki prikaz dutovske krajevne skupnosti nekoc bo imel vneti zbiralec orožja Srećko Rože iz Lokve. Kraski mladi slikarji pod mentorstvom Marjana Miklavca se bodo predstavili s svojimi motivi s Krasa, razstavljalo bo tudi društvo vinogradnikov, tradicionalna je že razstava fotografij na temo Skrivnost Krasa. Novost praznika je razstava o botaničnem parku v Sezani, katerega si bo mogoče v soboto in nedeljo med 10. in 18. uro tudi ogledati (ogled bo organiziran vsako polno uro).«

Dve največji vasi na Krasu Dutovlje in Lokve se bosta pobratili. Pobratenje, ki bo v soboto ob 16. uri na placu, pomeni doprinos k boljši turistični povezavi in ponudbi Krasa. Kot boter mu bo prisostvoval sezanski zupan Benjamin Jogan. Osrednji dogodek pa je vsekakor sprevod okrašenih kmečkih voz, ki bo v nedeljo ob 16. uri krenila po vasi v spremstvu divaske godbe na pihala, povirskih mazoret in lipiske kocije. Sledil bo izbor kraljice terana in podelitev nagrad najlepšemu vozu. Najboljšim pridelovalcem terana bodo podelili priznanja. Na letošnje ocenjevanje teranov, ki ga je izvedla posebna strokovna komisija pod vodstvom mag. Mirana Vodopivca v sodelovanju s strokovnjaki novogoriškega Kmetijskega veterinarskega zavoda in italijanskimi strokovnjaki, so prejeli kar 37 vzorcev. Zaradi izredne kakovosti lanskega terana bodo podelili kar pet zlatih medalj.

Sicer pa se bo praznik pričel v petek, 14. avgusta, ko bo ob 19. uri nogometna tekma med slovenskimi glasbeniki in sezanskim klubom studentov, zvečer pa bo za ples igral ansambel Cuki. V soboto bo v večernih urah predstavitev kasete Kalamarov, zvečer pa ples z ansamblom Faraoni. Nedeljski program, v katerem bodo nastopili tudi ansambel Nanos iz Ajdovščine s humoristom Silvanom in Vittorinom »Du-ješ?« (ob 15. uri), bo povezoval Igor Malalan. Praznik se bo zaključil z veselimi rajanjem ob zvokih Primorskih fantov in Tilia Frćacina.

OK

KONEC PREJŠNJEGA TEDNA

Pastirske igre v Senožečah



SENOZECE - Prejšnji konec tedna so v Senožečah potekale tradicionalne Pastirske igre. Pri pripravi in izvedbi kulturne, sportne, turistične in etnološke prireditve, ki sodi v sklop turistične ponudbe Krasa in Brkinov, je sodelovalo preko 300 domačinov s prostovoljnim delom. Med drugim so potekale tudi razne igre (kraja krompirja, molza in dostava mleka v zbiralnico, spretnostna vožnja s karjolo v in iskanja cokel z vozom sena). Veterani Atletskega kluba iz Kopra so bili najhitrejši v spretnostni vožnji s karjolo (kot vidimo na fotografiji Olge Knez).

RIBIŠKA SREČA

Velik amur iz vaškega kala

Ujel ga je 18-letni Borut Kolenc, ki je na počitnicah v Lokvi

NOVA GORICA - Osemnajstletnemu Borutu Kolencu, doma iz Nove Gorice, ki je na počitnicah pri tri leta mlajšemu Tinetu Coku v Lokvi, se je te dni nasmehnila ribiška sreća. Na tekmovalju z vrstniki, kdo bo ulovil največjo ribo, je pozno v noć potegnil iz kalne vode vaškega kala kar 85 cm dolgega amurja, ki ima sicer okusno meso, vendar pa neuzaitno zaradi umazane vode v vaškem kalu. Seveda je fant ribo spustil na prostost in po pripovedovanju vaščanov naj bi v kalu bili tudi somi, krapci, babuške in druge ribe. Borut, ki je sicer dijak zivilske šole v Novi Gorici, zelo rad raziskuje in ljubi ribe, pa tudi druge male živali. Tako mu je stara mati Beti na nedavni prodajni razstavi malih pamskih živali na Pastirskih igrah v Se-



nožečah morala kupiti ozganega kunca. Sicer pa Lokavci pridno čistijo kar dva vaska kala (enega za živino, drugega za napajaliscem) in dva stara ter zapuscena vodnjaka. Dela sodijo v

projekt razvoja podeželja, ki se izvaja v okviru Phare programa, je poudaril predsednik krajevne skupnosti Lokve Zivko Race.

Besedilo in slika Olga Knez



SINDIKAT / ODNOSI Z GRUPO LUCCHINI

Železarna bo kmalu nehala onesnaževati

Catalano: »Hočemo bolje razumeti cilje podjetja!«

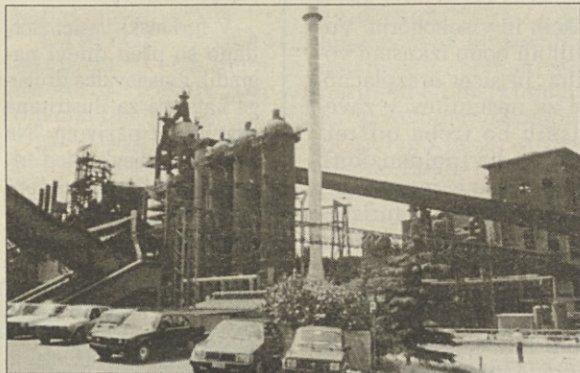
Onesnaževanje zraka, ki ga povzroča skedenjska železarna, bi moralo do leta 2000 prenehati. Grupa Lucchini je namreč med srečanjem s sindikati napovedala, da bo skoraj podvojila investicije (od predvidenih 270 je sedaj govor o 470 milijardah) in uresnicila, kar predvideva industrijski nacrt. Že začetek naslednjega leta bodo začeli z rušenjem zastarele kokarne, kjer bodo zgradili novo, ki bo začela delovati polovico leta 2000 (zgradila jo bo nemška družba Krupp). Druga, moderna kokarna bo delovala naprej, že začetek 1999. leta bo torej izginil onesnažujoči prah. Uresničili bodo tudi novo električno centralo, ki bo prodajala ustanovi Enel energijo po olajšani ceni, proizvajala pa jo bo s toplimi plini železarne.

Ce vse kaže na izboljšanje kakovosti tamkajšnjega prebivalstva in na ponovni razvoj železarne, ostajajo se vedno trenja v odnosih med podjetjem ter sindikalnimi predstavništvi. Slednja so pozitivno ocenila novo stanje, a ostajajo se drugi nereseni problemi, o katerih smo se pogovorili s pokrajinskim tajnikom CGIL Waldyem Catalanom.

Kot je povedal, je služilo srečanje s predstavniki družbe Lucchini v prvi vrsti za boljše razumevanje investicij in terminov, ki jih predvideva industrijski nacrt, ter stališče in strategije podjetja. Pomembno plat predstavlja nedvomno postopek reorganizacije podjetja. O tem bo spet govor na srečanju

septembra meseca, ker hočejo sindikati bolje razumeti cilje in ideje grupe. Razumeti hočejo tudi, kaj bo s produktivnimi oddelki, z upravo in s strateškimi posegi. Trenutno je ocena sindikatov se vedno negativna in kritična, tako da čakajo septembrsko soočenje za morebitne pobude.

Problem predstavlja tudi zagotovitev pogodb oz. pogodbenih pravic delavcev, ki morajo lahko mirno gledati na prihodnost. Do sedaj je bilo stanje vedno nezanesljivo oz. negotovo, stalno so bile spremembe, menjala so se podjetja, delavci pa morajo vedeti, kaj namerava Lucchini. V treh letih je bilo več rotacij in so menjali več direktorjev,



tako da je nenehno prevladoval občutek nestabilnosti. Sindikati hočejo zato sedaj razumeti, kaj predvideva grupa v naslednjih treh letih in ugotoviti trdnost pogodbenih pravic. Podjetje je dalo povoljno mnenje glede dogovora s sindikati, ki pričakujejo boljši odnos

pri preustroju železarne.

Povedati je se treba, je dejal Catalano, da predvideva nacrt tudi investicije za izboljšanje varnosti pri delu in zdravje delavcev, za kar se gre zahvaliti tudi pritisku javnega mnenja, pri razvoju železarne pa morajo tudi spoštovati okolje.

Aljosa Gasperlin

PROMET / Z NAVEDBO POKRAJINSKE REGISTRACIJE

Nove tablice šele v novem tisočletju

V pristojem uradu morajo prej dodeliti 20 tisoč dosedanjih »anonimnih« tablic



Italija je verjetno edina država na svetu, kjer krožijo istocasno trije različni kovanci iste vrednosti (50 in 100 lir), v se hujšem kaosu pa smo glede avtomobilskih registrskih tablic: nekateri starejši avtomobili imajo črno tablico z belimi crkami, drugi črno z znakom pokrajine v oranžni barvi, tretji imajo belo tablico s siglo pokrajine v črni barvi, četrti pa imajo belo tablico s črnimi crkami in stevilkami brez oznake pokrajine, ki so jo uvedli leta 1993 z novim prometnim zakonikom; slednjim nekateri dodajajo plavo navpično nalepko s siglo države in pokrajine in zvezdicami Evropske unije.

Kot kaže, so se v Rimu končno odločili, da bodo uvedli novo tablico, na kateri bo spet označena pokrajina. Registrska tablica, ki so jo uvedli pred 5 leti, je namreč povzročila splošno negodovanje, saj je povsem anonimna, brez oznake krajevine pripadnosti. Včerajšnji sklep vlade je bil deležen takojšnjih ugodnih komentarjev voznikov in se zlasti mestnih redarjev, ki jim je sedanja anonimnost registrskih tablic povzročala številne težave n.p.r. glede voznje po območjih z omejenim prometom.

Nove registrske tablice bodo pričeli deliti 1. januarja prihodnjega leta, zal pa bomo v Trstu morali čakati se vsaj dve leti. Pristojni urad ima vskladiscenih 10 tisoč dosedanjih tablic, pred kratkim pa so naročili nadaljnjih 10 tisoč tablic in računajo, da bo treba vsaj dve leti, da dodelijo trzaskim avtomobilistom stare tablice, preden se lotijo novih.

Za nove registrske tablice bo torej treba počakati novo tisočletje!

VREME / DANES BO BURJA PONEHALA

Še en dan oddiha, potem spet vroče

Toplo bo, a manj vlažno kot prejšnje dni - Štirje ranjenci zaradi močnih sunkov burje

Tudi včeraj je v naših krajih pihala se kar močna burja, ki je mestoma preseгла hitrost 80 kilometrov na uro, proti večeru pa se je sila vetra nekoliko umirila. Vročina ni tako pritiskala, kot prejšnje dni: ob 14. uri so zabeležili 28 stopinj Celzija.

Vremenoslovci predvidevajo, da bo jutri burja postopoma prenehala in z burjo bo konec tudi nekajdnevnega oddiha od hude vročine, ki nas je pestila zadnje tedne: najvišje dnevne temperature bodo jutri in v nedeljo spet segle čez 30 stopinj Celzija. V tolažbo nam je lahko dejstvo, da bo v naše kraje postopoma dotekal topljši, vendar pa tudi precej suh zrak, tako da

verjetno tokrat ne bo neznosne sople, kot prejšnje dni, ko je relativna vlaga segla prav visoko. Vročina je namreč manj mučna, ko je zrak suh in pot lahko hitreje izhlapi ter nam daje občutek hladnejše kože.

Ko je toplo in suho, pa preti nevarnost dehidriranja, opozarjajo zdravstveni strokovnjaki. S potenjem namreč izgubimo velike količine vode in tudi mineralnih snovi, ki jih je treba sproti nadomeščati v našem organizmu. Priporočljivo je zato, da pijemo večjo količino vode kot sicer, da uživamo nekoliko bolj slano hrano, predvsem pa veliko sadja in zelenjave. Tudi sončenje ni najbolj primerno v dneh pasje vročine, se zlasti v urah,

ko je sonce visoko na nebu.

Glede posledic vremenskih razmer pa je treba zabeležiti, da je tudi včerajšnja burja povzročila veliko problemov: gasilci so posegli večkrat zaradi padanja ometa, strešnikov in tudi dimnika, ki so ga sunki vetra prevrnili, nekajkrat pa so morali poseči so tudi reševalci službe 118. Zjutraj je v obratu za proizvodnjo mesnih izdelkov Duke v industrijski coni vrglo vrata z okvirjev in je ranilo delavca, pri univerzi je prevrnilo kolesarja, v mestu pa sta pod sunki burje padli dve starejši osebi. V nobenem od omenjenih primerov ni bilo hujših posledic za ponesrečence.

NOVICE

Morje in Kras: razstava v Nabrežini

Jutri bodo v prostorih občinske knjižnice v Nabrežini odprli razstavo z naslovom Vabilo k ustvarjalnosti. Svoja dela bodo predstavili umetniki Guido Radovich, Bogomila Doljak, Gabrijela Ozbič in Paolo Hrovatin. Razstavo bo odprat vsak dan od 18. do 21. ure.

Margherita Hack o življenju v vesolju

Danes bo v dvorani krožka ARCI - Rumena hiša na Furlanski cesti prvo iz serije predavanj o znanosti in zdravstvu. Gost krožka bo znanstvenica Margherita Hack, ki se ukvarja z astronomijo. Govorila bo o možnostih za življenje v vesolju. Prihodnji teden bodo gostje krožka ARCI razpravljali o jedrski napetosti med Indijo in Pakistanom, čez štirinajst dni pa o učinku tople grede. Niz bo sklenilo predavanje o »bolnišnici, kakršne si želimo«, predvideno za 28. avgust.

Filmski večer

V avditoriju muzeja Revoltella bosta drevi na ogled dva filma. Ob 21. uri bodo zavrteli kratkometražec Vuoti a perdere (Rabljeno v smeti), za tem pa se znani film Prima dell'alba (Pred zoro), v katerem nastopa dvojica Julie Delpy - Ethan Hawke. Obe zgodbi govorita o potovanju kot možnem izhodu iz banalnega sveta.

Muzej Revoltella, glasbeni program

V sklopu glasbenega programa pobude Shalom Trst bo jutri v Revoltelli koncert, posvečen odražanju zidovske kulture v zahodni glasbi. Saksofonist Jacopo Sammartano in pianist Andrea Trovato bosta izvajala odlomke iz Gerschwinovega, Bernsteinovega, Shulhoffovega in Milhaudovega opusa.

Od danes ogled ladje San Marco



Včeraj je priplula v trzasko pristanišče ladja San Marco (na sliki), posebna enota italijanske vojne mornarice za prevoz in izkrčevanje. Privezala se je ob pomol Pomorske postaje, kjer bo na ogled do nedelje, in sicer od 9.30 do 12. ure in od 15. ure do 19.30, razen v nedeljo, ko bo dostopna za publiko samo od 9. do 13. ure. Ladja, s katero prevajajo specializirani izkrčevalni bataljon San Marco, je pred kratkim prepeljala prav iz Trsta v Split posebni bataljon 400 karabinerjev za mednarodno policijsko silo v Bosni.

PRISTANIŠKO POVELJSTVO

Za pomoč na morju »plavi« telefon 167 090 090

Trzasko pristaniško poveljstvo je sporočilo, da bo z jutrišnjim dnevom vse do 24. avgusta delovala posebna služba za preprečevanje nesreč, pa tudi nevšečnosti na morju in na obalah našega zaliva in drugih krajev Furlanije-Juljske krajine, kot tudi po vseh drugih obalah polotoka. Gre za vsedrjavno pobudo, ki so jo načrtovali za obdobje, ko je na morju in ob morju največ ljudi, ob kopalcev do neprofesionalnih pomorščakov, kar ustvarja več problemov, kot skozi ves preostali del leta.

Obalna straža bo zato ojačila svoje delovanje predvsem z vsemi razpoložljivimi izvidniškimi colni, v akcijo pa so vključili tudi vse osebe, tako da bodo te dni lahko nastale zamude pri nekaterih birokratskih postopkih, s katerimi se ukvarjajo na pristaniškem poveljstvu. Pristaniško poveljstvo ob tej priložnosti opozarja tudi, da deluje brezplačna telefonska služba, prek katere je mogoče avtomatično vzpostaviti stik z najbližjim operativnim poveljstvom: »plava« telefonska številka je 167 090 090. V primeru klica prek mobilnega telefona se sicer oglasi osrednje rimsko poveljstvo, ki pa lahko nemudoma poveže s tukajšnjo obalno stražo.

Zasačili so ju na meji z motornima kolesoma

Financarji so zasačili malopridneža, ki sta ponoci skusala pretihotapiti v Slovenijo ukradeni motorni kolesi prek opuščene mejnega prehoda pri Cereju na Miljani. Ko sta zagledala financarje, sta sicer skusala pobegniti, vendar so agenti dohiteli enega in ga aretirali: gre za slovenskega državljana, ki je že velikokrat imel opravka z zakonom.

OPČINE / PROSVETNI DOM

V polnem teku priprave na tradicionalni Tabor

Opensko kulturno društvo Tabor je že pred meseci izdelalo okvirni program letošnjega poletnega tradicionalnega poletnega praznika Tabor 98. Praznik bo posvečen 30-letnici obstoja in vsestranskega plodnega delovanja društva in se bo odvijal od 12. do 16. avgusta.

Pred dnevi se je zbrala v senci kosatega kostanja na dvorišču Prosvetnega doma večja skupina članov društva, nekateri s že dolgoletnimi izkušnjami, in si zastavila delovni program za pripravo vseh potrebnih struktur in vsega, kar je potrebno. Dela so v polnem teku tako na dvorišču kot v dvorani, kjer se pripravlja nadvse zanimiva in edinstvena razstava o ribstvu v Trzaskem zalivu. To bo dokumentarni pogled v dolgoletno zgodovino naših ribicev od Nabrežine do Barkovelj. Za uvod letošnjega Tabora ob poskrbela v sredo, 12. t. m. domača glasbena skupina z narečno veseloigro Rusa riga crjez uograde.

Odgovorni pri društvu si samo želijo lepega vremena in široko podporo članstva in prijateljev pri izvedbi vseh nalog po kioskih. Vsi se zavedamo, da imajo naša društva za svoj obstoj tudi finacne potrebe.

Nesreča v pristanišču: delavec v smrtni nevarnosti

Včeraj popoldne se je na petem pomolu Novega pristanišča pripetila nesreča, katere žrtev je bil 45-letni pristanišničnik Erminio Soffici. Med nakladanjem tovornjaka z vilicarjem se je ploscad neprickovano in sunkovito premaknila navzor in delavca hudo ranila v grlo in po obrazu. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so si zdravniki pridržali prognozo.



PREDSTAVITEV PROJEKTA V DVORANI JOYCE

Po sledovih alipinsta in pisatelja Juliusa Kugyja

Pobuda Družbe za turistično promocijo iz Trbiža

V dvorani Joyce v hotelu Duchi D'Aosta v Trstu so včeraj predstavili pobudo z naslovom Po sledovih Juliusa Kugyja. Projekt predvideva niz izletov v visokogorje Julijskih Alp na italijanski strani od 14. avgusta do 26. septembra. Prirejata ga Družba za turistično promocijo na Trbizu in Nevejskem sedlu ter tamkajšnji konzorcij turističnih pobud, ki sta v sodelovanju z občino Trbiz tudi pripravila včerajšnjo tiskovno konferenco. Na njej so spregovorili predsednik trbiške družbe za turistično promocijo Gian Paolo Macoratti, trbiški zupan Franco Baritussio, predsednik konzorcija turističnih ponudb Mario Gabriele Massarutto in

predsednik alpinistične sole Furlanije-Julijske krajine (FJK) Ennio Rizzotti.

Kot pove že sam naslov, je projekt Po sledovih Juliusa Kugyja posvečen velikemu alpinistu, pisatelju, naravoslovcu in glasbeniku, "pevcu Julijskih Alp", dr. Juliusu Kugyju (1858-1944). Projekt sestavljajo štiri točke. Prva se imenuje projekt za dolino, ki vključuje razvoj kulturnih dejavnosti, posvečenih Kugyju in njegovemu opusu, in sicer fotografiske razstave, predstavitve knjig, koncerte in literarne večere. Drugi projekt je vezan na planinska zavetišča. Gre za pot, ki se bo od 20. do 26. septembra vila mimo gorskih zavetišč v zahod-

nih Julijcih na italijanski strani in po planinskih poteh, ki jih je začrtal Kugy. Tretji projekt je povezan z visokogorjem, in sicer vključuje izlete na najpomembnejše vrhove zahodnih Julijcev, ki so na italijanski strani (Vis, Kanin, Spik nad Policami oziroma Montaz, Srednja Ponca in drugi). Tudi tu bodo izletniki, ki bodo morali imeti vsaj nekaj izkušenj s planinarjenjem, hodili po poteh, ki jih je začrtal Kugy. Zadnji pa je projekt internacionalizacije, ki predstavlja pobudo, da bi se projekt prihodnje leto razširil tudi na Korosko in Slovenijo.

Na včerajšnji novinarski konferenci so govorili zlasti o izletih po zave-

tiscih in visokogorju. Vodili jih bodo izkušeni vodici, in sicer brezplačno, le za nastanitev v zavetiščih bo treba odšteti 45.000 lir (po:penzion). Prijaviti se je mogoče pri uradu Družbe za turistično promocijo Trbiz in Nevejsko sedlo.

V niz projekta Po sledovih Juliusa Kugyja sodi tudi posvet z naslovom Alpinizem za casa Kugyja in Tume, ki bo 19. septembra na Trbizu. Na njem bodo nastopili najpomembnejši zgodovinarji alpinizma z območja FJK, Slovenije in Koroske, posvečen pa bo osvetlitvi likov Juliusa Kugyja ter slovenskega alpinista, odvetnika, pisatelja in javnega delavca dr. Henrika Tume. (STA)

NOVICE

Tradicionalna kalamarada na prostoru SPK Sirena

Danes se na lepem prostoru ob morju, sedežu Trzaskega pomorskega kluba Sirena, začena tridnevni, že tradicionalni praznik, ki mu po domače pravijo »kalamarada«.

Klub organizira ta poletni praznik že vrsto let in vedno z velikim uspehom. Ljudje si pač želijo bližine morja, srečanja s prijatelji in znanci in seveda tudiokusnje vseh dobrot, ki jih pridne Barkovljanke in Barkovljani za to priložnost pripravijo.

Na prvem mestu so seveda kalamari, ki so jim stari Barkovljani pravili »karamali«. Potem bodo pridne kuharice ponudile še vrsto drugih dobrot, od slanih do sladkih.

Na voljo bodo dobra domača vina in druge osvežilne pijače. Za zabavo bodo na treh večerih poskrbeli: Kraski kvintet, Wachilu, Walter in Giorgio; nastopila pa bo tudi plesna sola »Club Diamante«.

V društvenih prostorih bodo odprli razstavo ročnih izdelkov, ki so jih pripravile članice Združenja Starsi skupaj. Tokratna razstava bo prav tako bogata, kot že pretekla, na katerih so članice prikazale vrsto ročnih del in drugih okrasnih predmetov. Organizatorji si sedaj samo želijo, da bi jim bilo naklonjeno tudi vreme; potem bo prav gotovo vse steklo tako, tako si vsi želijo. N.L.

V Rižarni razstava v spomin na žrtve

V Rižarni se nadaljuje razstava Cvetje upanja (Fiori di speranza), v spomin na žrtve Rižarne. Na ogled je vrsta del, ki so jih med solskim letom uresnicili študenti liceja Petrarca pod mentorstvom prof. Giovannija Franzila. Razstavo so organizirali občinsko odbornistvo za kulturo, mestni muzeji in upravni odbor Rižarne, ki vidi v tej pobudi didaktični in vzgojni razlog za nove generacije. Razstava bo odprta do 13. septembra, urnik je od 9. do 13. ure, zaprto ob ponedeljkih. Vstop je prost.

Svevov večer v mestni knjižnici

V okviru Svevovih večerov, ki jih prireja trzaska občinska uprava bo tudi danes Trg Hortis, kjer ima svoj sedež mestna knjižnica, gostil gledališko delo Terzetto spezzato. Eno dejanko je Italo Svevo (njegovo pravo ime je bilo Ettore Schmitz) napisal leta 1912. Trojico, ki nastopa v drami, sestavljajo inteligentna, izobrazena ženska, njen povprečni moz in ravno tako povprečni ljubimec. Prav oba moška lika sta tipična za Svevov umetniški svet: po svojih značajskih potezah sta podobna najbolj znanemu junaku iz del trzaskega pisatelja, Zenu Cosiniju iz romana la coscienza di Zeno. Svevo je klasičnemu gledališkemu zapletu s porocenim parom in ljubimcem dodal kancek originalnosti: dogajanje je postavljeno med spiritistično sejo, ko se oba moška pogovarjata z umrlo ženo oz. ljubico.

DANES V OSLU

Tržaški oktet uspešno gostuje po švedski



Trzaski oktet je sinoci zaključil prvi del svoje turneje po Švedski in danes prispel v Norveško prestolnico Oslo. Tu bo jutri zvečer ne-programirano imel koncert v eni izmed mestnih cerkva. V Malmöju je imel oktet dva dobro uspešna koncerta v dveh predmestnih cerkvah, kateremu je prisostvovalo tudi lepo število Slovencev. Prvemu koncertu pa ugleden švedski zborovodja in organizator oktetovih koncertov v Malmöju gospod Klass Hedberg. Prisotno je bilo tudi več Slovencev. Po prvem koncertu je bilo srečanje s gostitelji na sedežu njihovega društva z zdravljicami. Zadnji dan bivanja v Malmöju je bil namenjen izletu na najjužnejšo obalo Švedske. Sinoci je imel Trzaski oktet zelo uspešen koncert v cerkvi v Goteborgu, ki se ga je poleg drugih ljudi udeležilo tudi okoli dvajset tuževcih Slovencev. Po koncertu pa je bilo prisrčno družinsko srečanje na domu slovenskega izseljenca Silva Coka iz Lokev pri Divaci. Med vso turnejo je bilo se mnogo drugih priložnosti za nastope Trzaskega okteta. Celotna turneja poteka v redu,

vreme je spemenljivo, med dežjem in soncem.

Joze Koren

360 UDELEŽENCEV IZ EVROPSKIH DRŽAV

Uspeh malih ustvarjalcev

Na natečaju ilustriranih pravljic

V furlanski vasi Bordanu so pred dnevi nagradili zmagovalce drugega natečaja za ilustrirane pravljice z nazivom "Na krilih metuljev". Med tristošestdesetimi udeleženci iz Italije, Slovenije Francije, Nizozemske,

co češkega lutkarja Thomasa Simcha Jelineka z naslovom "Kaddish - za otroke brez sinov". V kategoriji umetnikov si je dvojica Jelinek - Tomasetig zasluzila absolutno prvo mesto. Ravno tako so na prvo stopnico zmago-

vrtecev (na gornji sliki). V sklopu osnovnih sol sta bila najboljša prvi in drugi razred špetske sole z učiteljicama Antonello Cromaz in Claudio Salamant, ki sta predstavila pravljico "Sloga dela ljubezen - L'unione fa l'amore".

V visji - srednjesolski kategoriji je tretje mesto zasedla 13-letna Nataša Gombac iz srednje sole Sv. Ciril in Metod, ki je kljub svoji mladosti vajena takih uspehov (na spodnji sliki). Tu je pod mentorstvom svoje profesorice - umetnice Jasne Merku in profesorice italijanscine Marije Lozej predstavila pravljico o Cacki in metuljevi sreči. Poleg tega si je posebno pohvalo zasluzila še druga pravljica prvega in drugega razreda špetske sole oz. zgodba o Metuljcku barvancku.

Spodbudne uspehe naših sol lahko le pridružimo slavlju iz ostalih natečajev, na katerih sta vztrajnost in dobra volja otrok in njihovih mentorjev vedno plačana. JPC



Avstrije, Češke in Slovaske so v različnih kategorijah slavili tudi otroci iz špetskega vrtca in osnovne sole, mlada Nataša Gombac iz Katinare in beneška ilustratorica Luisa Tomasietig.

Ze pred začetkom letošnje pomladi so udeleženci morali predstaviti prirediteljem izviren tekst in ilustracije k pravljici na temo metuljev. V prenovljenem Bordanu, ki ga je pred leti razdejal potres, so namreč stene poslikane s podobami metuljev, značilnimi za bližnji hrib San Simeone. Od tod ideja in povod za natečaj mednarodne razsežnosti, kjer je Luisa Tomasietig ilustrirala pravljico

valnega odra stopili otroci iz dvojezičnega špetskega vrtca pod mentorstvom Marine Pocovaz s pravljico "Matejac in tice" v kategoriji otroških



PRVIČ V PRIREDBI ŠKD CEROVLJE - MAVHINJE

Deseta dežela odhaja

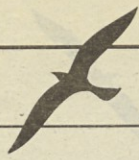


papirja, lepila in najrazličnejšega materiala. V Deseti deželi je že prvi dan vsak pustil barvan odtis svojih rok, pod vhodu na dvorišče so porisali s kredami, za pozivitev vzdusja pa so pripravili glasbila - ropotuljice. Zelo radi si otroci prizgejo tudi radio, poskacejo ob gla-

sbi, ali pa se "z intelektualnim izgledom" zborejo pri poslušanju poročil. Morda, da bi posnemali starše ali morda, ker se v deseti deželi najmlajši spreminijo v odrasle, odrasli pa v otroke... Deseta dežela prepusca domisljiji najrazličnejše zgodbe in

igre, katerim se otroci gotovo ne izogibajo.

Ob uspehu letošnje poskusne zamisli, bo cerovsko - mavhinjsko društvo prihodnje poletje ponovilo pobudo in s tem spet ponudilo vaskim otrokom, da preživijo kako prijetno skupno urico ob igri in v veselem vzdusju. JPC



TPK SIRENA

vabi člane in prijatelje na

KALAMARADO

od 7. do 10. avgusta

Igrali bodo ansambli:

danes, 7. 8. KRASKI KVINTET
v soboto, 8. 8. WACHILU
v nedeljo, 9. 8. WALTER in GIORGIO
v ponedeljek, 10. 8. WALTER in GIORGIO,
vmes nastop plesne sole »Club Diamante«

Smučarski klub
BRDINA
1988-1998organizira ob priliki
10-letnice delovanja

SMUČARSKI PRAZNIK

V TREBCAH 7., 8., 9. in 10. avgusta

VSAK DAN: ODPRTJE DOBRO ZALOŽENIH KIOSKOV OB 17. URI

PLES-Z ANSAMBLOM **happy day**
TEKMOVANJE V PLESU Z BANANO

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
7. avgusta 1998
KAJETANSonce vzide ob 5.55 in
zatone ob 20.26 - Dolzi-
na dneva 14.31 - Luna
vzide ob 19.59 in zatone
ob 5.03Jutri, SOBOTA,
8. avgusta 1998
DOMINIKVREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 24,8 stopinje, zrachi-
ni tlak 1023,9 mb raste,
veter 50,7 km na uro
vzhodni severo-vzhod-
nik, burja s sunki do 62
km na uro, vlaga 38-od-
stotna, nebo jasno, morje
razgibano, temperatura
morja 19,2 stopinje.ROJSTVA IN SMRTI
Rodil se je Giulio Marti-
nuzzi.Umrli so: 83-letni Ar-
rigo Mosetti, 74-letna Lo-
redana Tonzar, 35-letni
Roberto De Alti, 76-letna
Adriana Rossi, 90-letna
Alice Tessaris, 93-letna
Angela Rob, 96-letna Lu-
cia Parma, 98-letna Ma-
ria Moscolin, 92-letni
Carlo Baldi, 63-letni Bru-
no Ciuch, 87-letni Salva-
tore Tito, 93-letna Gisela
Volpi, 92-letni Gio-
vanni Klun, 64-letna
Marcella Damelli, 60-let-
ni Mario Abram, 86-letni
Renato Musian, 57-letna
Maria Pia Tonchella, 90-
letna Angela Flego, 76-
letna Rosa Fedel.

LEKARNE

Od ponedeljka, 3. do
sobote, 8. avgusta 1998
Normalen urnik
lekarn od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00
Ul. Cavana 11 (tel. 040
302303), Largo Osoppo 1
(tel. 040 410515).Družino Ilic je osreči-
la mala

Jelena

Bratcu Ivu, staršem
Jani in Dejanu, nonotom
in Igorju iskreno česti-
tajo in želijo novo-
rojenki vso srečo

družinski prijatelji

to zaradi dopusta do 14.
8.NAZIONALE 4 - Zapr-
to zaradi dopusta do 14.
8.MIGNON - Zaprto za-
radi dopusta.CAPITOL - 18.15,
20.10, 22.10 »Un topoli-
no sotto sfratto«, pro-
dukcija Disney.ALCIONE - Zaprto za-
radi dopusta do 26. 8.

ČESTITKE

ANJA ZOBIN praz-
nuje danes 14 let. Veliko
sreče, zdravja in na-
daljnjih uspehov ji želijo
mama, papa, brat Igor
ter noni in nonota.

IZLETI

40-LETNIKI s
Trzaskega in Goriskega,
pozor! Na razpolago so
se zadnja mesta za sep-
tembrski dvodnevni izlet
na Stajersko in Prek-
murje. Pohitite in prija-
vite se na tel. st. 211258
(Nadja) in 0338-7107142
(Igor). Pridružite se nam,
ne bo vam žal. Potrditev
in placilo izleta v torek,
11. avgusta od 18. do 20.
ure v Prosvetnem domu
na Opcinah.

ŠOLSKE VESTI

DTTZG ZIGA ZOIS
obvešča, da bo do 31. av-
gusta tajništvo sole odpr-
to vsak delovnik razen
sobote od 9. do 12. ure;
ob ponedeljkih in sredo
pa tudi od 14. do 15.30.URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel./fax
040370301, bo v sredo
12. avgusta 1998 zaprt
zaradi dopusta.

OBVESTILA

URAD ZADRUGE
PRIMORSKI DNEVNIK
bo zaprt zaradi dopusta
do 30. avgusta.SD ZARJA priredi v
soboto, 8. in v nedeljo 9.
avgusta na vrtu Gospo-
darske zadruge v Bazovi-
ci PRAZNIK SPORTA.
Od 16. ure dalje odprte
dobro založenih kioskov.
V večernih urah ples z
ansambloma TROPICA-
NA (sobota) in OASI (ne-
delja).V NABREŽINI bo 16.
avgusta tradicionalno
praznovanje farnega za-
vetnika Sv. Roka: ob 9.15
SLOVESNA MASA z lju-
bljanskim novomaš-
nikom PETROM VRAB-
CEM. Po masi bo euhari-stična procesija po vasi;
ob 20. uri sv. masa za zu-
pnijo, zlasti za bolnike;
ob 20.30 PRIREDITEV
pred cerkvo z nastopom
mesanega zbora PRI-
MORJE iz Ajdovscine.
Na trgu in v župnijski
dvorani bo razstava cve-
tličnih izdelkov ter do-
brot nase zemlje. Vablje-
ni!REPENTABRSKA
OBCINSKA UPRAVA v
sodelovanju z zgonisko
organizira letovanje v to-
plicah Cervia-Milano
Marittima (Emilia-Roma-
gna) od 8.9.1998 do
22.9.1998 za 50
upokojevcev bivajočih v
omenjenih občinah, sta-
rejših od 60 let. Morebit-
na prosta mesta bodo na
razpolago prebivalcem
občine Devin-Nabrežina.
Zainteresirani naj se ja-
vijo v uradih lastne obče-
ne od 9. do 13. ure
najkasneje do 18.8.1998.UPRAVA OBCINE
DEVIN-NABREŽINA or-
ganizira večdnevno bi-
vanje v toplicah za 50
starejših oseb v obdobju
od 12. do 25. septembra.
Izbran kraj je Bibione.
Letovanje je namenjeno
prebivalcem s stalnim
bivaliscem v občini De-
vin-Nabrežina. Morebit-
ni nekriti prostori bodo
na razpolago prebival-
cem iz drugih občin.
Zainteresirani naj se ja-
vijo do 14. avgusta v ura-
du Službe za socialno
skrbstvo, Trg sv. Roka -
Nabrežina center 102, ob
ponedeljkih in petkih
od 8.30 do 10.30. Za po-
drobnejše informacije
tel. 040-2017372.TPK SIRENA vabi člane
in prijatelje na KALA-
MARADO od 7. do 10.
avgusta. Zabayali vas bo-
do ansambli Kraski kvin-
tet, Wachilu, Walter in
Giorgio. Nastopila bo
plesna sola »Club Dia-
mante«.OBCINSKA KNJIZNI-
CA v Salezu bo zaradi
dopusta zaprta do 24. av-
gusta.VZPI-ANPI in ANED-
ANPIIA sporočata, da
bodo njihovi uradi v Ul.
Crispi 3 zaprti do 30. av-
gusta.OBCINSKA KNJIZNI-
CA v Boljuncu bo zaprta
zaradi dopusta do 27. av-
gusta.ODSEK ZA ZGODO-
VINO pri NSK bo do 14.
8. zaprt zaradi letnih
počitnic.V LONJERJU smo
začeli urejevati staro
društveno knjižnico.
Ugotovili smo, da so
knjige v dobrem stanju,
ceprav je obcutiti po-
manjkanje novejših iz-
daj. Vabimo vas, da nam
darujete ali posodite
knjige, ki so vam v napo-
to in ne veste kaj z njimi
(npr. otroške knjige), da
bi jih lahko uporabljalo
sirše število bralcev. Za
informacije sta na razpo-
lago Karin Sancin (tel.
040-911198) in Breda
Mocilnik (tel. 040-
912787).ZADRUŽNI CENTER
ZA SOCIALNO DEJAV-
NOST prireja POLETNO
SREDIŠČE v Brojnici
(Kriz) od dne 24. 8. do 4.
9. 1998. Za podrobnejše
informacije in prijave se
lahko oglašite na tel.
040-360324.ZVEZA SLOVENSkih
KULTURNIH DRUŠTEV
sporoča, da bodo njeni
tržaski uradi v Ul. sv.
Franciska 20 in goriski v
Ul. Malta 2, v mesecu
avgustu odprti za člane
od 9. do 14. ure. Kotobicajno, bodo zaprti ob
sobotah.SKLAD MITJA CUK
sprejema vpisovanja v 2.
Poletno središče v
otroškem vrtcu na Opci-
nah od 17. do 28. avgusta
od 8. do 17. ure. Vpiso-
vanje v uradih na Narod-
ni ul. 126 na Opcinah,
vsak dan med 10. in 13.
uro razen ob sobotah (tel.
040212289) 3.) Poletno
varstvo na Opcinah: do
4. septembra od 8. do 13.
ure (možno vpisovanje iz
tedna v teden).KNJIZNICA PINKO
TOMAZIC IN TOVA-
RISI bo v avgustu zaprta.SLOVENSKI DEZEL-
NI ZAVOD ZA POKLIC-
NO IZOBRAŽEVANJE
obvešča, da bo do 28. av-
gusta tajništvo zavoda
odprto vsak delovnik raz-
en sobote od 8. do 14.
ure.KRUT obvešča, da bo
do 30. avgusta pisarna
odprta vsak dan razen
sobote samo v dopoldan-
skih urah z urnikom od
9. do 13. ure.ZVEZA VOJNIH IN-
VALIDOV in
ZDRUŽENJE AKTIVI-
STOV OSVOBODILNE-
GA GIBANJA obvešča,
da bo do 30. avgusta pi-
sarna odprta vsak dan raz-
en sobote samo v do-
poldanskih urah z ur-
nikom od 9. do 13. ure.KMECKA ZVEZA ob-
vešča, da bodo njene po-
družnice v Dolini, Na-
brežini in na Opcinah
meseca avgusta zaprte.SLOVENSKA KUL-
TURNO GOSPODAR-
SKA ZVEZA sporoča, da
bodo njeni uradi do kon-
ca avgusta odprti od 9.
do 14. ure.SKLAD MITJA CUK
obvešča, da bo v mesecu
septembru organiziral
začetni in nadaljevalni
tečaj rocnega tkanja pod
vodstvom Magde Tavcar.
Število mest je omejeno,
zato prosimo vse tiste, ki
jih tečaj zanima, da se
zglasijo pri Skladu, tel.
st. 040-212289 ali pri M.
Tavcar, na tel. st. 040-
226131.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

V REPNU se je pred
tednom dni izgubil pes
sarplaninac. Kdor bi ga
videl je naprosen, da
pokliče v trgovino Papi
Sport, tel. 040-2528005
ali na tel. st. 040-327547
in 0335/255451. Najdi-
telju gre nagrada.ZELEZNISKO VO-
ZOVNICO Ljubljana-
München-Köln veljavno
do 23. septembra, ugod-
no prodam. Tel.: 040-
418355, ob uri obedov.Z A Z I D L J I V O
ZEMLJISCE 1500 kv.
metrov prodam na Kati-
nari. Tel. 040/910294 ob
uri obedov.POLO VOLKSWAGEN
CL 1100, letnik '91 s pre-
mično streho, zelene bar-
ve, prodam za 5 milijov
nov lir. Tel.: 040-
7606012 (urnik trgovin)
ali 040-228651 v večer-
nih urah.KNJIGE v dobrem
stanju za 1. razred MO
Stefan potrebujem. Tel.
040/228785 v popoldan-
skih urah.PRODAM frizider
Candy 170 l z majh-
nim notranjim zm-
zovalnikom v do-
brem stanju, nov mo-
del pralnega stroja
Rex, malo rabljene-
ga, nov model stedi-
nika s pečjo. Tel.:

NAROCNIKOM

PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraj letovanja, pri-
poročamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred
odhodom na počitnice na telefonsko številko

040 7786300 - vsak dan od 14. do 20. ure

040-575145 ali 350150.

DOMACE SLIVE za
marmelado prodamo po
ugodni ceni. Tel. 040-
420604 v večernih urah.AVTORSKE SLIKE
prodam zaradi selitve.
Tel. 040-229347.POTREBUJEMO hisno
pomočnico 3 ure dnevno
v Devinu - Crnica. Klici-
te na tel. st. 040-637209
od 19. ure dalje.PRODAM 3,70 m dolg
lesen coln. Cena ugodna.
Tel. 040-422836 ob uri
obedov.PODARIM dve psiki
majhne rasti. Tel. st.
040-228519 od 15. do 16.
ure.PRODAM mladice
kraskega ovčarja z rodov-
nikom. Tel. na st. 040-
228388.TRGOVINA JESTVIN
isce blagajnicarico / bla-
gajnicarja. Pisne ponud-
be pošljite na Primorski
dnevnik, Ul. Montecchi
6, 34137 Trst, pod sifro
»Jestvine«.PRODAM dva franco-
ska buldoga (samca in
samico) z italijanskim
pedigreejem, stara dva
meseca. Interesenti naj
klicejo na tel. st. 040-
281244.OSMICO sta odprla v
Lakotiscu Pierina in
Walter Mocor.OSMICA je odprta pri
Stubeljvih v Salezu st.
49.OSMICO je odprl Mi-
ro Zigon, Zgonik 36.OSMICO je odprl Da-
vid Zahar, Borst 57.OSMICA je odprta pri
Stubljvih v Salezu st.
49. Vabljeni!OSMICO je odprl
Branko Slavec, Mackolje
133.OSMICO sta odprla
Marcelo in Ervin Doljak
v Samatorci.OSMICO so odprli pri
Repi na Kontovelu st.
112. Dusan in Slava se
priporocata za obisk.OSMICO je odprl Ivan
Tercon, Mavhinje 42.
Vabljeni!OSMICO je odprl Ma-
rio Milic, Repnic 39.

PRISPEVKI

V spomin na pok. Da-
no Bolé darujejo Vojka,
Ivan, Sonja in Drago Uk-
mar z družinama 50.000
lir za SD Vesna in 50.000
lir za vzdrževanje spo-
menika padlim NOB v
Krizu.V spomin na drago
mamo daruje hči Marija
50.000 lir za Godbo Vik-
tor Parma.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvu Uredništva PD (tel.
040 7786300) in preko poverje-
nikov posameznih društev in
ustanov.Prispevke sprejema tu-
di krožek KRUT - Trst -
Ul. Cicerone 8 (prilicje) tel. 040
360072, s sledečim urnikom: od
9. do 13. ure.Ob smrti drage Erne-
ste sočustvujejo z Ano in
svojciVladimira Karis in
družina GaranoOb težki izgubi drage
mame Milke izreka isk-
reno sozalje Jasni in
družiniSekcija LD
J. Pegan ZgonikZaradi smrti tov. Ba-
ronija zaluje s svojciSekcija LD
J. Pegan ZgonikPo dolgi bolezni nas je
zapustila naša dragaDana Bogatec
por. BoléPogreb bo jutri, 8. av-
gusta, ob 12.20 iz mrtvas-
nice v Ul. Costalunga v
cerkev v Kriz.Zalujoci: moz Milko,
sestra Ada, brat
Guerrino z Nevo, necaki
in drugi sorodniki

Sv. Kriz, 7. avgusta 1998

Ob težki izgubi drage
Dane sočustvujemo z
možem Milkotom, s sestro
Ado in bratom RinomJadranka, Nada, Neva,
Gracijela in Aleksij,
Boska in Dusan, Licia in
Bruno ter Celestina
in ErnestoZalovanju družine
Bolé se pridružujetadružini Ukmar in
družina StriccaZapustila nas je naša
dragaCecilia Knez
vd. PerakPogreb bo jutri, 8. av-
gusta, ob 10.30 iz cerkve
v Naselju Sv. Maura.

Zalujoci svojci

Sesljan, 7. avgusta 1998

Ob boleci izgubi dra-
gega očeta globoko socu-
stvomujemo s kolegico Ele-
no in ostalim sorodstvomvsi z didaktičnega
ravnateljstva v DoliniUcitelji, ucenci in
starsi COS F. Venturini
Boljunec-Borst-Pesek iz-
rekajo uciteljici Eleni in
Manuelu ter družini isk-
reno sozalje ob izgubi
dragega očeta in nonota.Ob smrti očeta Bruno-
ta Cuk sočustvujemo z
Martino in družinoLoredana, Franco
in AnnaCerkveni pevski zbor
Novega sv. Antonaizreka iskreno sozalje
hčerškama Vali in Ani
ter sinu Borisu ob odho-
du v blaženo večnost
pevke Erneste Kobol vd.
Mikulus

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRTNICE, UOKVIRJENE OGLASE,
MALE OGLASE, ČESTITKE
in na splošno vsa obvestilana uredništvu Primorskega dnevnika,
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure



ILUSTRACIJE ZA NAJMLAJŠE / LUISA TOMASETIG

Preprosta, a izrazno zelo polna slikarska govorica

Po izdaji dveh »bukev za te mlade« še nagrada v Bordanu

Pred kratkim je Studijski center Nediza izdal novi solski berili v beneskem narrečju za osnovnošolske otroke in s tem ponudil najmlajšim prijetno branje o navadah in vsakdanjem življenju v Benaciji. Antologiji, združeni pod naslov »Sonce sieje«, vključujeta pesmi, uspanke, pravljice,

ce, legende, reke in druga pripovedna besedila, ki so jih zbrali Claudia Salamant, Marina Pocovaz, Giovanni Coren in Mjuta Povasnica. Vsakemu berilu stoji ob strani ilustracija, ki zna popeljati bralca v občuteno vzdusje, prilagojeno vsebini teksta, a posejano z drobiči magičnosti. Gre za ilu-

stracije beneske umetnice Luise Tomasetig, na katerih se velja zaustaviti s posebnim poudarkom.

Svoje slikarsko doživljanje bralnih trenutkov ilustratorica prekriva s tenčico nostalgčnosti, ki nakazuje hrepenenje po sanjavih poteh daljnega otroštva. Tako interpretacijo sporočilnosti najprej ponujajo barve. Veliko vlogo pri tem odigravajo plava, zelena, rumena oz. barve, ki poosebljajo naravo. V zelenih gozdovih, na rumenih poljih, na modrem nebu in v modri noci se sladek spomin na trenutke otroštva zlahka prebudi. Posebno čre gre za trenutke, utelešene v določeno okolje, v določen način veselja in obstajanja. Ta se zrcali v kmečkem svetu, v žitnih poljih, v kosarah s sadjem in sodih vina. Skoraj poseben svet, ki ne more niti brez domaćih in gozdnih živali in ki postaja zaradi svoje idiličnosti čista pravljica.

Zivo razposajenost v naravi naenkrat prekrijejo sporočila golih, otožnih obrazov. Na videz umirjeni, a v svojih očeh potrti... a s tem se ni konec carobnega sporočila: konec pravljic ni nikdar žalosten in to otroci dobro vedo! V žalostnih, melanholičnih obrazilih bodo zato ugledali globoko sporočilo, ki sega k upanju



in vztrajnosti svojih ljudi in kraja.

Ta pa ni zadnji ustvarjalni dosežek beneske avtorice. Ilustratorica se je pred kratkim s češkim pisateljem Thomášom Simcha Jelinekom udeležila mednarodnega natečaja »Na krilih metuljev 1998« za ilustriranje pravljice v Bordanu.

Njuna pravljica »Kaddish - za otroke brez otrok« je v kategoriji umetnostnih ustvarjalcev prejela prvo nagrado, prireditelji natečaja so pri tem poskrbeli za njen ponatis. Spet gre za pravljčni svet, ki ga zna ustvarjalca podati preprosto, a izrazno popolno.

JPC



LITERARNA ZGODOVINA / TRŽAŠKI ZAPISI MARIJE PIRJEVEC

Zanimive študije ne le na strogo tržške teme

Z litotičnim naslovom Tržški zapisi je pri založbi revije Mladika v Trstu konec leta 1997 izšla knjiga dvanajstih studij, ki jih je napisala literarna zgodovinarica Marija Pirjevec. Iz kratke uvodne besede izvemo, da so nastale v letih 1993-1997 kot prispevki za različna strokovno-znanstvena srečanja, za knjižno objavo pa so bile ustrezno predelane in dopolnjene. Ob njihovem branju se nam razkrije, da je oznaka »tržški« pravzaprav vecpomenska: ne nakazuje le mesta, v katerem so nastale, ampak tudi obravnavano tematiko, saj v njih prevladuje prikaz literarnega ustvarjanja na Trzaskem. Pa ne samo to, avtorico pritegujejo tudi tiste literarnozgodovinske teme, ki so vezane na stični prostor med italijanskim in slovenskim svetom, na povezavo med kultura obeh narodov. V naslovni oznaki pa je zajet se svojstven literarnokritični pogled, ki se je raziskovalki oblikoval ob preučevanju književnosti v mestu, ki ga lahko označimo kar z naslovom ene njenih prejšnjih knjig - na preteku dveh literatur. To velja tudi za tiste zapise,

ki se vežejo na obravnavo osrednjega toka slovenske literarne ustvarjalnosti.

V uvodni studiji o sodobnem tržškem pripovedništvu je najprej zgosceno prikazano zgodovinsko dogajanje v prvi polovici našega stoletja, ki je odločilno in neposredno vplivalo na oblikovanje te književnosti, na individualno življenjsko pot in »zorenje« njenih avtorjev ter na celotno kulturno dejavnost v tem prostoru. Jedro razprave se osredotoča na najvidnejša predstavnik sodobne slovenske tržške proze, na Borisa Pahorja in Alojza Rebulo. Avtorica s poslušom za njuno osebno življenjsko usodo, ki se najtesneje povezuje s kolektivno, analizira njuna dela, pri čemer se ji razkrijejo nekatere stalnice njenega umetniškega ustvarjanja - tipološke crte tržške književnosti, ki jih je mogoče v večji ali manjši meri najti tudi v delih drugih avtorjev s tega geografskega področja, na katerem se srečujejo različne nacionalne kulture in križajo različni politični interesi.

V takih razmerah se rojeva književnost, ki je zaradi svojih idejnih, etičnih in estetskih

značilnosti zanimiva tudi za tuje bralce. Marija Pirjevec se tej tematiki posveti v eseju o Kosovelu, Bartolu in Pahorju ter isče tiste umetniške kvalitete, filozofske in stilne posebnosti, zaradi katerih so se v francosci- no prevedena dela navedenih avtorjev izkazala kot vznemirljive literarne stvaritve tudi v neslovenskem kulturnem prostoru. Kosovelovim pogledom na narodnost in nacionalizem, kot so se mu oblikovali v prvih povojnih letih, ko je kot primorski student živel v Ljubljani, pa avtorica nameni se posebno studijo. V njej se pokaže, kako brezkompromisen je bil pesnik v svojem zavračanju kakršnega koli nacionalizma in kako prodorno ga je odkrival ne le v fašistični, ampak tudi v velikosrbski politiki v novo ustanovljeni državi južnih Slovanov. S svojo zaveznanostjo slovenstvu, ki ga vidi v dvojni optiki, v njegovem »podpetništvu« in njegovi »silni mozi«, pa je se najbližje Cankarju. Naj na tem mestu omenimo razpravo, katere predmet so Kocbekovi teoretski pogledi na roman, kajti Kocbek je bil med tistimi kulturniki in izo-

brazenci, ki so se posebej občutili probleme slovenstva in bili povezani tudi z rojaki onostran jugoslovansko-italijanske meje. O tem pricaajo tudi pisma, ki jih je pisal pisatelju Borisu Pahorju (objavljena leta 1984 v knjigi Pescena ura). Iz mentorskih nasvetov, ki jih daje svoje- mu tržškemu prijatelju, je avtorici uspelo razbrati njegovo teorijo romanesknega pisanja, koliko jo je Pahor realiziral v svojih romanih, pa bi bilo po njenem mnenju potrebno se preučiti.

»Tržški zapisi« prinašajo več studij, ki dopolnjujejo obravnavo in poznavanje slovensko-italijanskih kulturnih stikov. Dva prispevka govorita o delu vodilnih posrednikov slovenske književnosti v Italiji, o Alojziju Resu in Luigiju Salviniju. Gorican Res nam je poznan predvsem kot urednik obseznega Dantejevega zbornika (izšel je leta 1921 in 1923 v Trstu in Gorici), za katerega mu je uspelo pridobiti sodelavce med vidnimi predstavniki slovenske ter italijanske znanosti in kulture, je pa tudi avtor prispevkov o slovenski književnosti v znanih italijanskih enciklope-

dijah. Italijanski slavist in literarni zgodovinar Luigi Salvini pa je prikazan predvsem kot urednik doslej najpopolnejše antologije slovenske poezije v italijansceni Sempreverde e rosmarino (Zimzelen in rožmarin, Rim 1951), kot pisec zanimivega literarnozgodovinskega eseja, ki ta izbor spremlja, in tudi kot prevajalec slovenske lirike. Za njegovo prevajanje je značilno, da isče »ton« poezije, ki bi bil čim bliže recepcijskemu občutju v ciljnem, to je italijanskem jeziku. S problematiko prevajanja se Marija Pirjevec srečuje tudi v primerjalni studiji treh prevodov Presernovega soneta O vrba, srečna draga vas domača, ki sta ga poleg Salvinija v italijansceno - med drugimi - prestavila tudi Bartolomeo Calvi in Francesco Husu.

Iz studij in opomb je razvidno, da je raziskovalka upoštevala že obstoječo strokovno literaturo pa tudi, da je ponovno pregledala in preverjala razpoložljive vire in gradivo. Tak način dela jo je pripeljal v pri-spevkih, ki posegajo v starejša obdobja slovenske književnosti, do vec novih ugotovitev. Naj za

ilustracijo na kratko opozorimo le na nekatere: v razpravi o Akademiji Operosorum - ustanovljena je bila leta 1693 v Ljubljani - se ob primerjavi njenega statuta s statutom bolonjske Akademije Gelatorum (Zamrznjenih) pokaže, da je ljubljanska »učena družba« nastala po bolonjskem zgledu in ne po rimski Arkadiji. V novi luci se pokažejo tudi nekatere povezave med Presernovo Novo pisarijo, »v nekem smislu univerzalno literarno satiro«, in satirčno pesnitvijo I pedanti (Dlakocepici) italijanskega pesnika Alfieri. V obsežni razpravi dobi svojo popolnejšo podobo najbolj izrazita osebnost slovenskega razsvetljenstva, literat in zgodovinar Anton Tomaz Linhart.

Avtorico pozornost so pritegnile za nekatere teme, ki niso vezane na ožjo tržško problematiko, tako npr. ženski liki v samorastniških novelah Prežihovega Votranca in proza Pavleta Zidarja S konji in sam. Ta kratki novelizirani roman, v katerem Zidar prikazuje trdo, režimskemu poenotenju podrejeno življenje v vecnacionalni jugoslovanski vojski, je ostal ob izi-

REVIE

Dvojna številka Mladike

Praznična platnica s fotokroniko dveh pomembnih solskih obletnic - 200-letnice openske in 130-letnice trebenske osnovne sole pospremlja med bralce letošnja 5. in 6. številko Mladike, ki nas tokrat spet prese- neca z obilnim in zanimivim branjem. Poleg mladinske Rasti, smo s to dvojno številko prejeli tudi bilten z napovedjo letošnje že 33. edicije studijskih dnevov Draga.

Uvodnik komentira zadnje deželne volitve s posebnega zornega kota - z vidika usihajočega slovenstva za mejo. Avtor clanka je mnenja, da bi se morala tako kot pred leti ponovno organizirati slovenska le- vica in se opredeliti za slovensko stranko.

Literaturo predstavljata v tej številki dve avtorici, ki sta prejeli nagrado na literarnem natečaju Mladike. To sta Tarcisia Galbiati z novelo Alina in Misa Shaker z izborom pesmi. Mladika se s priscnim zapisom Zore Tavcar spominja 85-letnikov Vinka Belicica in Borisa Pahorja. Oba predstavljata tudi s kratkim izborom iz njenega bogatega pisanja.

Ivo Jevnikar prinaša drugi del spominov nekdanjega padalca, ki jih je napisal Stanislav Simcič, Bruna Pertot nam priscno razlaga skrivnosti cimeta, Bruna Ciani Stekar pa nas s svojim clankom vodi v solo ljubezni - prave ljubezni seveda. Zanimiv je tudi zapis ameriske Slovenke Lene Lencek o barkovljanski plazi v angleski knjigi. Sledi se bogat izbor novic v rubriki Antena in cela vrsta clankov in recenzij o novih knjigah in razstavah, ki so jih napisali Martin in Magda Jevnikar, Neva Zaghet in drugi.

Aktualni so zapisi Pod crto in pisma na platnici. V sredini pa je kot vedno vpeta bogata in zanimiva priloga, ki jo urejajo mladi in je tokrat dosegla že 120. številko.

Pripis: besedilo, ki ga objavljamo, nam je poslalo uredništvo Mladike. Dejstva, da »pismo na platnici« (ki, mimogrede, ni podpisano) vsebuje obicajni grob napad na naš dnevnik, nismo namerno zamolcali mi. Ur.

Ljudmila Cvetek Russi



LIGNANO / POLETNI KONCERTI

Skupina Prozac+ ponovno navdušila najstniško publiko

Tudi tokratni nastop pordenonskega tria je bil nabit z energijo

Hitra in melodična punk glasba skupine Prozac+ je ogrela tudi občinstvo Lignana (f. AW). Na sredinem koncertu pordenonskega tria se je v areni Alpe Adria v tem letovisciarskem kraju zbralo več kot tisoč ljudi, ki je vseskozi s plesanjem in petjem sledilo osemdesetminutnemu koncertu.

Prozac+ so zelo zanimiv pojav italijanske glasbene scene. Doma iz Pordenona, so, podobno kot številni njihovi vrstniki v najstniških letih, zaceli z igranjem rock glasbe. Blizina ameriške baze v Avianu je gotovo vplivala na njihovo glasbeno rast, od tam so namreč crpali prvine kalifornijske punk glasbe, po kateri so priredili njihovo, za italijansko sceno dokaj originalno glasbo. Po nastopu na Beach Bum Festivalu v Jesolu leta 1995 jih je poklicala na avdicijo glasbena založba Vox Populi, za katero so izdali prvo ploščo. Testa Plastica. Lani septembra so nastopili na koncertih U2-jev v Rimu in Reggio Emigli, januarja letos je izšla njihova druga zgoščenka Acida



Acida. Od pozne zime so nehalno na odru. Februarja so nastopili v klubu Rototom v Pordenonu, marca meseca v Trstu, v sredo smo jih lahko videli v Lignanu.

Prozac+ so Gian Maria (kitara), in Eva (glas) in Elisabetta (bas), v živo jih spremljata se en

bobnar in en kitarist, izrazito rock zasedba, torej. Njihovi nastopi so polni energije. Pordenonski trio se skozi premika, njihovi koncerti so dinamična predstava brez premora. Eno za drugo lahko slišimo vse njihove najbolj znane skladbe s prvih dveh plošč. Koncert je vsaj po

ritmiki tipično punk rock nastop, kateri pa Prozac+ dodajajo nekaj melodične pop glabe, predvsem zaradi lepega, čistega in veselega glasu pevke Eve.

Vso svojo energijo prenašajo tudi na gledalce. Tako je bilo tudi v Lignanu, kjer je publika, v veliki večini sestavljena iz mladoletnikov, med katerimi je bilo mnogo med 10 in 12 let strimi razpoloženimi otroki, vse od samega začetka sledila s plesom, petjem in ploskanjem izvajanju skladb njihovih idolov. Med številnimi skladbami so najbolj »vzga-le« Fenomeno, Rendimi la vita, Colla, Legami, Baby, Acida, Pastiglie, Betty Tossica, Niki in Testa plastica. Po dobri uri nastopa so mladi Pordenončani zapustili oder, prisotna publika pa jih je burno prisilila na neizbežen dodatek, v katerem so Prozac+ prvič v živo predstavili tudi novo skladbo naslov katere bo menda Libera libera, nastop pa so zaključili s ponovnim igranjem hita letošnje pomladi Acida.

AW

Ribištvo v Tržaškem zalivu



Vezana na ovrednotenje zgodovine slovenskega tržaskega ribištva bo od 13. avgusta do 20. septembra v Prosvetnem domu na Opčinah na ogled razstava Ribištvo, ki jo je pripravil in uredil kapitan Bruno Lisjak Volpi. Obiskovalci si bodo lahko ogledali dokumente, fotografije, plovila v originalu in v modelih, ribiške potrebsčine. Iz vsega tega nastaja muzejska zbirka v sklopu Narodne in studijske knjižnice v Trstu. Razstava želi prikazati navade in dejavnosti, ki gredo že v pozabo oz.

so že za vedno izginile. Z iniciativo želimo pritegniti pozornost javnih in zasebnih ustanov z namenom, da bi se postavil muzej o ribištvu. Tako bi se ohranil del bogate kulturne dediščine primorskih Slovencev v tržaski in devinsko-nabrezinski občini. Nadalje bi se ovrednotilo deloma pozabljeno pomorsko zgodovino našega naroda.

Primerno ovrednotena pobuda bi po zgledu francoskih, nizozemskih in skandinavskih obalnih mest imela lahko tudi pozitiven turističen odmev.

SREDNJEVEŠKO GLEDALIŠČE

Tokrat v ospredju demoni in pošasti

Na tretjem letošnjem večeru srednjeveškega gledališča in glasbe, ki ga v Trstu že tradicionalno prireja krožek Jacques Maritain, so nastopajoči predvsem zeleli prikazati srednjeveško vraževnost in čascenje Matere Božje. Oba elementa sta bila lepo razvidna v zanimivem programu, ki ga je lepo podala vokalno-instrumentalna skupina srednjeveške glasbe Dramsan. Izvedla je izbor španskih Cantigas iz 13. stoletja, v katerih nastopajo demoni, hudici in zli duhovi, kot resiteljica pa Marija Devica. Pravzaprav so že samim pesmim pripisovali tavnaturški pomen. Skupino Dramsan, ki je nastala leta '83 v Gradiscu, sestavljajo glasbeniki, ki se izrečno posvečajo stari glasbi, veliko je že nastopala, posnela pa je tudi že več zgoščenk z izključno srednjeveško glasbo. Številno občinstvo, ki se je v nedeljo zbralo na ploščadi pred tržasko stolnico, je skupino nagradilo z navdušenim aplavzom. V gledališkem delu nedeljske prireditve pa so nastopili mladi amaterji, člani skupine Confraternita di Sancti Ruffilli iz Brisighelle. Prisrčno so dobrotljivemu občinstvu pripovedovali svojo prigodo z eno pošastjo (kostumi slednjih so bili izredno zanimivi), iz teksta pa sta bila razvidna srednjeveška vraževnost in bojazen pred »čudnim« oz. »drugacnim«. Niz se bo zaključil to nedeljo s programom, ki bo tudi tokrat obsegal najprej glasbeni nato pa se gledališki del.

NOVA GORICA / V PROSTORI HITA

11 goriških slikarjev



V galeriji nove poslovne stavbe HIT v središču Nove Gorice je od začetka julija odprta skupinska razstava enajstih slovenskih slikarjev iz Goriškega. Razstavljajo likovniki starejše in mlajše generacije, in sicer Silvan Bevcar, Bogdan Butkovic, Bruno Canella, Patrizia De-

vidè, Robert in David Faganel, Vanja Franko, Hijacint Jussa, Vladimir Klanjsček, Andrej Kosic in Franko Zerjal. Spremnio besedo je napisal prof. Josko Vetrh. Razstava bo odprta do konca avgusta. Na sliki: delo Roberta Faganela.

NOVICE

Poletje v vili Manin

V vili Manin v Passarianu bo jutri na sporedu koncert slovitega Classic jazz quarteta, ki si je po uspelem nastopu v genovskem gledališču Carlo Felice pridobil neverjeten ugled. Koncertu je naslov Sembrava un secolo, ma è breve (Zdelo se je celo stoletje, minilo pa je hitro). V teku večera bodo izvajalci predstavili izbor stavkov, ki povzemajo glasbeno tradicijo od baroka do sodobnih melodij. Večer bo v celoti posvečen delu komponista Clauda Bollinga, avtorja Suite for cello and jazz piano trio. Koncert se bo pričel ob 21. uri. Za naslednji teden napovedujejo v vili Manin se dva zanimiva večera. 12. avgusta bo na sporedu predstava Broadway show z izborom najslavnejših melodij newyorškega musicala, 17. t.m. pa bo nastopila skupina Avion travel, ki se je izkazala na preteklem sanremskem festivalu.

Poletna turneja Koreodrame

Z včerajšnjim nastopom v Zadru je ljubljanska Koreodrama s predstavo Eugenea Ionesca Instrukcija v režiji Damirja Zlatarja Freyja in izvedbi Pavleta Ravnohriba, Anice Kumer in Stefke Drolic sklenila mini "jadransko" turnejo, ki jih je od 28. julija vodila od Kopra prek Umaga, Splita in Sibenika do Zadra. S predstavo Instrukcija je Koreodrama poprej obredla že dobršen del Slovenije. Na nedavni novinarski konferenci v Ljubljani je Koreodrama za prihodnjo jesen napovedala se nekaj gostovanj z isto predstavo, s Francoskim institutom Charles Nodier v Ljubljani pa se dogovarjajo tudi za morebitni nastop v Parizu. (STA)

Najlepše skladbe ruske liturgije v Piranu

Eden od vrhuncev letošnjega piranskega glasbenega poletja bo doživetje najlepših skladb iz zakladnice ruske liturgije na koncertu zbora Kapela Mihail I. Glinka iz St. Petersburga drevo ob 21. uri v stolni cerkvi sv. Jurija v Piranu. Kapela Mihail I. Glinka, že stoletja veselje in ponos ruskega glasbenega sveta, je tudi solsko središče za vodje cerkvenih zborov. Zgodovina Kapela je povezana z razvojem ruske glasbene kulture v vsej celovitosti - to je bil prvi ruski zbor, prvo filharmonično združenje (1802), prvi simfonični orkester (1882), z njo so povezani prvi redni javni koncerti (1902). Od leta 1974 Kapelo vodi Vladimir Cernusenko, pod cigar vodstvom je zbor dosegel zavidljivo umetniško raven in se predstavil na številnih mednarodnih turnejah. Na programu današnjega koncerta so liturgične skladbe Arhangelska, Grecaninova, Sviridova, Cernokova. (STA)

Božo Kemperle iz New Yorka na Češko

Slovenski kipar Božo Kemperle, ki že setnajst let živi in ustvarja v New Yorku, je odpotoval na Češko, kjer se bo udeležil umetniške kolonije Centra za metamedio. Kemperletovo pot na Češko je podprla fundacija Hermit, ki prispeva denar tudi za druge mednarodne umetnike. "Center za metamedio že nekaj let vabi umetnike z vsega sveta, ne le upodabljajoce umetnike, ampak tudi glasbenike in druge. Od junija do avgusta se vsako leto zberejo umetniki, letos bomo ustvarjali v nekdanji Metternichovi palači v Plasiju pri mestu Plzen, " je dejal Kemperle. Božo Kemperle je prvi slovenski umetnik, ki se bo udeležil delavnic Centra za metamedio, ki že nekaj let prireja delavnice z namenom tesnejših povezav med umetniki z vseh delov sveta. Delavnica traja približno en mesec. (STA)

Na Trnfestu '98 beograjsko gledališče Teatar šesira

V sklopu festivala Trnfest '98 je sinoci na vrtu KUD France Prešeren na Karunovi 14 v Ljubljani gostovalo beograjsko gledališče Teatar šesira z glasbeno-plesnim performansom Zima ali sanje ali potovanje v vseh smereh (Zima ili snovi ili putovanje u svim pravcima). Projekti tega beograjskega gledališča so vrsta sodobnega spektakla, utemeljenega na različnih oblikah scenskega in vizualnega izražanja, ki so bistvene za današnji čas. To so vsekakor moda, gledališče oziroma gib, rock'n roll, strip, fotografija in podobno. V predstavah Teatra šesir tako sodelujejo različni glasbeniki, fotografi, avtorji stripov, snemalci in drugi umetniki. Teatar šesira je s predstavo Zima ali sanje ali potovanje v vseh smereh prvič navdušil publiko decembra lani v Beogradu. Prestava je zgrajena na znanstvenofantastični zgodbi Radiše Vasaljenovića, dogaja se pred belim platnom, na katerega se kot scenografija projicirajo risbe Aleksandra Zografa. Igralci so v stalnem stiku z glasbeniki, ki spremljajo vsak njihov gib. Drevo bo na Trnfestivalu na sporedu večer tradicionalne romske glasbe z madžarsko skupino Amaro Suno. (STA)

Čar Gauguinovega »paradiza«

Razstavo Paula Gauguina z naslovom Izgubljeni paradiz, ki so jo 17. junija odprli v Essnu, si je do slej ogledalo že 100.000 ljudi. Na razstavi, ki bo odprta do 18. oktobra, je predstavljenih 100 Gauguinovih slik, kipov in grafik, med njimi tudi 50 umetnikovih najpomembnejših del. Razstava bo od 6. novembra do 10. januarja na ogled se v Berlinu. (STA)



ZDA / KENNETH STARR DOBIL PRVO RUNDO

Monica Lewinsky je pred porotniki priznala spolne odnose s Clintonom

Predsednik ZDA bo moral 17. avgusta Starru jasno povedati, kdo je v vsej zadevi lažnjivec

WASHINGTON - Vse je bilo res, kar sta Bill Clinton in Monica Lewinsky trdovratno zanikovala, tako od spolnih odnosov kot do poskusov, da bi jih prikrila. To je vsaj resnica, ki jo je včeraj pod prisego dala Monica Lewinsky 24 porotnikom, ki jih je zbral neodvisni

tožilec Kenneth Starr.

Vse je slo po predvidenem scenariju. Navsezadnje je Monica teden dni s svojimi odvetniki ponavljala, kar bo morala povedati porotnikom. Potrdila je, da je bila v svoji karijeri pripravnice v Beli hiši uspešnejša pri ustnih kot pisnih nalogah. Pojasnila

je, da jo Clinton ni nagoval naj laže, temveč ji je le svetoval, kako naj prikrije njuno razmerje. Obleko, ki bi lahko vrgla madež na predsednikovo dobro ime, je prikazala kot »spominček«. Po trditvah njenih odvetnikov je s tezaivo v sodni dvorani ponovila zaupne zasebne pogovo-

re, ki jih je imela z Lindo Tripp, lažno prijateljico, ki je na magnetofonske trakove posnela vse njune pogovore. Predsinočnim se ji je med generalko s svojimi odvetniki utnila marsikatera solza.

Včeraj dopoldne pa je ob prihodu v sodno palačo s terencem, ki je bil kot po meri zanjo, saj je bil masiven, a tudi eleganten, pa se je Monica smejala. Obuta je bila v bele čevlje in v modro obleko. Podobne barve kot »spominska« obleka, ki jo je izročila Kennethu Starru, le da ni bila tako izzivalna.

Bila je 8.30, pol ure pred začetkom obravnave, ko se je Monica po nekih stranskih vratih prebila v sodno palačo. Presenetila je torej televizijske snemalce in reporterje, ki so lahko posneli le nekajsekundni prizor. Dnevnik so te posnetke v nedogled počasno predvajali kot pri kaki nogometni tekmi, ko igralec zabije gol.

Včeraj je tožilec Kenneth Starr res zabil svoj gol. Pricavanje Monice Lewinsky postavlja na laž Clintona,

ki je dvakrat zagotovil, da ni imel z njo spolnih odnosov. Prvic pod prisego na sodni obravnavi, ki jo je proti njemu zaradi domnevnega spolnega nadlegovanja sprožila Paula Jones. Drugič je Clinton to storil na televiziji, ko je kot učitelj s prstom zugal Američanom in jim povedal, da ni imel spolnih odnosov »s tisto zensko«. Clinton bo moral 17. avgusta tožilcu Kennethu Starru jasno povedati, kdo se laže, on ali Monica.

Da bi »veliki inkvizitor« dosegel pricevanje Lewinskyjeve, je moral ogromno dati. Včeraj se je izvedelo, da je Starr dal imuniteto ne samo Monici in njeni materi, temveč tudi njenemu očetu Bernardu Lewinskyemu. Kaj takega niso dali niti Samu Gravanu, kralju mafijskih skesancev.

Clinton pa se je včeraj obnašal, kot da se ni nič zgodilo, le njegova tiskovna predstavnica sta izjavila, da upata, da bo s pricevanjem Lewinskyjeve konec preiskave, ki je trajala štiri leta in je stala 40 milijonov dolarjev.



Televizijske antene pred poslopjem, v katerem je pričala Monica Lewinsky (Telefoto AP)



Monica Lewinsky ob prihodu na zaslišanje (Telefoto-AP)

SOFIJA / EDINI VZHODNOEVROPSKI VLADAR NA OBLASTI OD KONCA VOJNE DO PADCA BERLINSKEGA ZIDU

V 86. letu starosti je umrl Todor Živkov, stalinistični diktator z najdaljšim stažem

SOFIJA - V bolgarski prestolnici je v 86. letu starosti v sredo zvečer umrl dolgoletni bolgarski komunistični diktator in zadnji stalinistični predsednik vzhodnega bloka Todor Živkov.

"Papa Živkov", kot so bolgarskega predsednika imenovali njegovi državljani, je umrl v bolnišnici Losenets, kamor so ga 8. julija sprejeli na zdravljenje zaradi respiratorne virusne infekcije, ki je povzročila hudo možgansko arteriosklerozo. Kot je povedal direktor bolnišnice Todor Gerasimov, je Živkov, ki je umrl v komi, že več kot leto dni bolehal tudi za diabetesom.

Bolgarski reformistični predsednik Petar Stojanov je Živkovi družini sicer izrazil sozlagje, vendar je v javni izjavi tudi poudaril, da je Sivkov vodil "eno najtemnejših obdobij v bolgarski polpretekli zgodovini". Dodal je, da se z njegovo smrtjo dokončno končuje obdobje komunizma v Bolgariji.

Živkov je preživel vse svoje kremelske sefe kot tudi balkanske kolege, ki so se tako kot on z družbenega dna povzpeli med stalinistične diktatorje. Jugoslovanski predsednik Josip Broz Tito je umrl že leta 1980, pet let kasneje je preminil albanski voditelj Enver Hoxha, leta 1989 pa so

usmrtili tudi romunskega predsednika Nicolaeja Causea. Med vzhodnoevropskimi kolegi je Živkov rekordar tudi po dolžini staza - na položaju je bil neprekinjeno kar 35 let, od leta 1954 vse do protikomunistične revolucije leta 1989. Zavidljivo dolgo službovanje si je prislužil predvsem z izredno uslužnostjo do Moskve, v kateri je sel celo tako dalec, da je predlagal združitve Bolgarije s Sovjetsko zvezo.

Kot večina funkcionarjev, ki so se po drugi svetovni vojni povzpeli v komunistične višave, je tudi Živkov izvirjal iz revnega kmečke družine.

Rojen je bil 7. septembra 1911 v vasi Pravets v bližini Sofije. Pripadal je generaciji otrok, ki je prvo izobrazbo dobila potem, ko je 1. svetovna vojna pokopala habsburski in otomanski imperij, ter bil eden številnih podeželskih otrok, ki se je v soli navdušil za revolucijo in komunizem. V Komunistično partijo je vstopil leta 1932.

Meteorski vzpon po strankarski hierarhiji je začel leta 1944, ko je partija s podporo Rdeče armade prevzela oblast v državi. Stiri leta pozneje je že bil vpliven partijski šef v prestolnici, leta 1954 pa je postal prvi sekretar bolgarske strogo stalinistične Komunistične partije. Moskvi je ostal zvest vse do osemdesetih let, ko je krmilo Sovjetske zveze prevzel Mihail Gorbačov. Tako je leta 1956 izrazil lojalnost Nikiti Hruščovu, ko se je pridružil njegovi obsodbi Stalina. Z nič manjšo lahkoto je podprl Brežnjeva, ko je leta 1964 odstavljal Hruščova. Leto kasneje je zatrl poskus manjše struje v partiji, ki se je uprla pretirani navezavi Bolgarije na Moskvo.

Sele mnogo let kasneje, ko ni bil več na oblasti, je Živkov priznal, da so "vsi sovjetski voditelji delali napake". Med drugim je pripomnil tudi, da je bil Brežnev, s katerim se je v času njegove oblasti med letoma 1964 in 1982 redno sestajal, "v zadnjih letih tako bolan, da se z njim ni dalo resno pogovarjati".

Živkov je neusmiljeno obračunaval s kritiki režima



ter je v 50. in 60. letih v zloglasne zapore Loveč in Skravena poslal na tisoče ljudi. Prav tako ni odobraval reformističnega Gorbačova, ki "nas je izdal in prodal", ko je dopustil propad sovjetskega imperija. Sredi 80. let je pritisnil na tursko manjšino in več tisoč ljudi prisilil, da so spremenili priimke. Posledično je iz države v Turčijo zbežalo več kot 320.000 ljudi.

Več desetletij so Bolgari teperetali pred "Papo Živkovim". Za večino, ki ga nikoli niso srečali v živo, ampak so ga poznali le s številnih fotografij in televizijskih nastopov, je bil Sivkov predvsem predmet številnih sal, zaradi katerih je človek lahko brez težav pristal v zaporu. Ta priljubljena subverzivna oblika umetnosti se je napajal predvsem iz Živkove kmečke preproscine, s katero je spravljal v zadrego tuje državnike, ki so se srečevali z njim.

Sredi 70-ih let je vladni

propagandi stroj ustvaril kult osebnosti Živkova, ki je bil podoben Brežnjevemu. Poskus snubitve njegove hčerke Ljudmile kot dedinje se je leta 1981 v skrivnostnih okoliščinah končal z njeno smrtjo.

V 80-ih letih se je bolgarsko prezadolženo gospodarstvo začelo podirati, popuscati pa je začela tudi Sivkova oblast. Za razliko od Gorbačova za težave ni mogel kriviti svojih predhodnikov. Leta 1989 je tako moral sestopiti s položaja predsednika partije kot tudi države. Proti njemu je bila vložena obtožnica zaradi zlorabe državnih sredstev, na sojenju leta 1991 je bil spoznan za krivega, vendar zaradi slabega zdravstvenega stanja nikoli ni odsedel sedmih let zaporu, za kolikor je bil obsojen, ampak je svoja zadnja leta preživel v hišnem priporu.

Letos so Živkova nepricakovano ponovno sprejeli v Socialistično stranko, ki je nasledila KP, in kot nekoč mu je uspelo zbuhati glasna odobravanja. "Zaradi svoje starosti bi raje videl, če bi si ljudje izbrali nekoga mlajšega," je dejal v nekem pogovoru za agencijo AP, "Vendar se ljudje ne morejo osvoboditi misli name, to je človeška psihologija," je dodal.

Živkov ima sina Vladimira, ki živi v Sofiji. Podrobnosti o pogrebu se niso znane. (STA)

Na slikah: zgoraj eden zadnjih posnetkov Todorja Živkova; levo »bratski poljub« med Ceausescujem in Živkovom spomladi leta 1968 (arhivski posnetek AP)





KOSOVO / SRBSKE SILE NADALJUJEJO Z OFENZIVO IN Z ETNIČNIM ČIŠČENJEM

Predsednik Milošević ponovno prelisičil mednarodno skupnost



MADRID, PRISTINA - Predsednik skupščine Zahodnoevropske unije (WEO) Luis Maria de Puig je včeraj izjavil, da »je napočil čas za neposreden poseg v kosovsko krizo, ker se je ze prekoracilo vsako dopustno mejo«. Po njegovih besedah »je Kosovo ze nova Bosna« s svojimi 600 mrtvimi, 500 ugrabljenimi, 200.000 begunci in 300 unicevanji. »Se enkrat je Milošević prelisičil mednarodno skupnost,« je poudaril de Puig in dodal: »Nastopil je čas za zaustavitev vojne, smrti in unicevanja. Sedaj je dokončno jasno, da se lahko doseže politični dogovor le z uporabo sile.« De Puig se je zavzel za »takojšen vojaški poseg« zveze Nato z mandatom OZN in s podporo WEO.

Albanski parlament pa je včeraj od mednarodne skupnosti zahteval, naj vojaško poseze na Kosovu, ker je predsednik Milošević sprožil medetnični spopad. Svoj poziv je parlament poslal Varnostnemu svetu OZN, zvezi Nato, Organizaciji za var-

nost in sodelovanje v Evropi, Zahodnoevropski uniji in Evropski uniji.

Poziv pa bo kot kaže ostal brez odziva. Državni podsekretar v italijanskem zunanjem ministrstvu Piero Fassino, ki je včeraj obiskal Tirano, je izjavil, da za krizo na Kosovu »ni vojaske resitve, Italija pa si prizadeva, da bi prislo do ustavitve nasilja in vrnitve k politični logiki«. Fassino, ki je v Tirani podpisal triletni sporazum o sodelovanju med Italijo in Albanijo, za katerega so namenili 300 milijard lir pomoči, je povedal, da bo Italija Albaniji nakazala 300.000 dolarjev (približno 470 milijonov lir) izredne pomoči za oskrbo beguncev, ki so zbežali pred spopadi na Kosovu.

Tudi nemški zunanji minister Klaus Kinkel je včeraj poudaril, da je neverjetno težko posredovati na Kosovu, ko se sprti strani nočeta pogovarjati, in dodal, da si mednarodna skupnost nima česa očitati, saj se je tudi Nato tokrat zelo hitro in dejavno vključil v dogajanje.

Generalni sekretar zveze Nato Ja-

vier Solana je včeraj priznal, da so razmere na Kosovu nevarne in zaskrbljujoče. Severnoatlantski svet na današnji seji v Bruslju pa ne bo preučil »ničesar novega,« saj so glavni cilji zveze Nato na Kosovu znani: pomoč Albaniji in Makedoniji, da bi preprečili širitev vojne in zagotovitev jamstva morebitnega premirja ali trajnejšega sporazuma.

Medtem so srbski viri v Pristini sporočili, da so se včeraj na območju Drenice nadaljevali spopadi med policisti in oboroženimi Albanci, predvsem v bližini Ovcarevca in Likovca ter v vaseh v okolici Srbije. O spopadih poročajo tudi z juga pokrajine, iz okolice vasi Crnoljevo. Kosovski informativni center pa je sporočil, da so srbske sile ponoči izstrelile več raket na vasi Rezale in Likove v pokrajini Drenica. Isti vir je dodal, da je srbska pehota prisla v vas Rezale, topništvo pa da napada vasi Likose, Plučine in Izbica v okolici Srbije. Včeraj naj bi srbske sile krenile tudi proti vasi Pantina pri Vucitru.

»VROČE« POLETJE / V ITALIJI, DALMACIJI IN GRČIJI

Plameni pestijo sredozemsko Evropo

Dve osebi sta izgubili življenje na Peljašču, ena v Grčiji, vsepovsod pa ogromna škoda

RIM, ZAGREB, ATENE - Skoraj vsa sredozemska Evropa se to poletje ubada z izrednimi gozdnimi požari. Najhuje je v Italiji, na Hrvaškem in v Grčiji. V Liguriji so morali evakuirati neki kamp v kraju Costa di Porsico. Plameni so unčili številne bivalne prikolicice in bungalove. Gori tudi južno od Salerno, najbolj kritično pa je v Acquafreddi pri Maratei (Potenza), kjer se plameni približujejo hotelom in hisam.

Na več krajih v Dalmaciji so v sredo zvečer izbruhnili požari, ki so se ponoči zaradi izredno močne burje začeli hitro širiti. Najhuje je na polotoku Pelješac, kjer sta umrli dve osebi.

Z ogroženih krajev na Peljašču so ze evakuirali 350 turistov in približno 700 prebivalcev polotoka. Požar je izbruhnil predsončnim na zahodnem delu polotoka, in sicer na gori Sveti Ilija nad Orebićem. Dve zenski sta umrli - ena na prostem, druga pa v hiši. Ocenjujejo, da je požar ze unčil skoraj 2000 hektarjev borovega gozda in grmicevja ter 20 his v Lovišću, Viganju in Kučistu.

Požar na Peljašču so ponoči gasili pripadniki gasilskih brigad z dubrovnisko-neretvanskega območja, včeraj pa so se jim pridružili se gasilci iz drugih delov Hrvatske ter vojska. Za gasilce so na Pelješac vzpostavili zračni most, močna burja pa otežuje



gasenje s posebnimi letali kanader.

Na dubrovniskem območju je se več drugih požarov, in sicer na območju Konavle pri kraju Gabrila ter na otokih Korčula in Lastovo.

Predinoči je zagorelo tudi na 28 krajih na zadarskem območju. Vzrok naj bi bile iskre z daljnovodov ter nepazljivost pri kurjenju v naravi. Gasenje na zadarskem območju pa je oteženo tudi zaradi številnih min, ki so ostale tam po koncu vojne. Gasilci si se vedno prizadevajo omejiti štiri požare, drugi pa so ze po-

gaseni oziroma so pod nadzorom.

Na sibeniskem območju je požar zajel območje 5 hektarjev borovega gozda, tako da je bila ognjena fronta dolga 2, 5 kilometrov, široka pa dober kilometer. Pri gasenju so sodelovala letala in helikopter. Požar se je zelo približal kraju Jadrije, a ga je gasilec uspelo preusmeriti proti morju.

Hrvaški vremenoslovci so včeraj napovedovali, da se bo orkanska burja začela počasi umirjati, kar naj bi olajšalo gasenje.

Po katastrofalnih požarih vzhodno od grškega glavnega mesta Atene zdaj gorijo gozdovi tudi na jugu države, na Peloponezu. Od predinoči od tam poročajo o 20 žariščih. Ogrožen je tudi antični Olimp. Na gori Pentelion so včeraj našli zgozleno truplo.

Prefekt pokrajine Ilias je razglasil izredno stanje. Prebivalci prizadetega območja so bili pred ognjem nemočni, saj so sredstva za obrambo v minulih dneh prepeljali na Atiko. Gozdni požari vzhodno od Aten so bili včeraj dopoldne v precejšnji meri pod nadzorom.

Po prvih ocenah je bilo »na crni torek« na Atiki unicevanih okoli 7.000 hektarjev gozdov, je v Atenah dejal minister za javni red Jorgos Romeos. Dodal je se, da je tam skupno unicevanih več kot 100.000 hektarjev površin. (STA/CR)



IRAK-OZN / ČUDEN ZAPLET

Irak noče spora

NEW YORK - Vodja inspektorjev posebne komisije OZN za razorožitev Iraka (Unscm), Avstralec Richard Butler, se je v sredo popoldne po ameriskem času vrnil v New York na sedež OZN. Po pogovoru z generalnim sekretarjem Kofijem Annanom je položaj po zaostitvi odnosov z Irakom predstavil tudi predsedniku Varnostnega sveta, slovenskemu veleposlaniku OZN Danilu Türku.

Iraska vlada je namreč v ponedeljek prekinila pogovore z Butlerjem, ker ji slednji ni dal zagotovil o skorajšnji odpravi sankcij, ki trajajo ze od iraske zasedbe Kuvajta leta 1990. Inspektorji komisije Unscm pa nimajo vseh dokazov, da je Irak res unčil zaloge in zmogljivosti za proizvodnjo orožja za množično unicevanje.

Irak je včeraj zanikal trditve ameriskih

virov, da je inspektorjem OZN preprečil ogled svojih naprav. Uradna tiskovna agencija INA je objavila izjavo nekega visokega predstavnika iraskih oblasti, ces da nobeni ekipi inspektorjev niso preprečili dela.

Tudi tiskovna predstavnica komisije za nadzor razoroževanja Iraka je povedala, da ne ve nič o kakršnemkoli incidentu in da ekipe normalno delajo. Inspektorji so torej včeraj normalno pregledovali vse predvidene objekte. Kljub bombastičnim izjavam svojih voditeljev Bagdad noče zaostitve odnosov z OZN, od katere bi imel koristiti le ameriški predsednik Clinton, ki bi tako s svojih problemov pozornost ameriske javnosti osredotočil na zaplete z Irakom. Bagdad seveda hoče izsiliti preklic embarga in trdi, da je uresnil vse zahteve mednarodne skupnosti.

OZN / RAZPRAVA V VARNOSTNEM SVETU

Položaj v Afganistanu, Burundiju in Kongu

Zavzeli so se za varnost civilnega prebivalstva

NEW YORK - Varnostni svet OZN, ki mu do konca avgusta predseduje slovenski veleposlanik Danilo Türk, je v sredo razpravljal o položaju v Afganistanu, Burundiju in Demokratični Republiki (DR) Kongo. Na pobudo Rusije naj bi Varnostni svet vsak čas sprejel predsedniško izjavo, s katero bo opozoril na veliko poslabšanje humanitarnega položaja v Afganistanu.

Podsekretar generalnega sekretarja OZN Kieran Prendergast je članice Varnostnega sveta seznanil s položajem na severu Afganistana, kjer so vladne talibanske sile nedavno končale ofenzivo, med katero so osvojile pomembno oporišče opozicijskega voditelja Mazarja Sarifa, mesto Sibergan. Po razpravi je veleposlanik Türk dejal, da je VS globoko zaskrbljen zaradi nevarne širitve oboroženega spopada, poudarja potrebo po prenehanju prelivanja krvi in poziva vse sprete strani, naj obnovijo mirovna pogajanja. Zaradi spopadov je onemogočeno delovanje humanitarnih organizacij. VS zato podpira prizadevanja nevladnih humanitarnih organizacij, da znova vzpostavijo

ustrezne razmere za razdeljevanje pomoči ljudem.

Glede Burundija in DR Kongo, kjer je prislo do upora proti vladi predsednika Laurenta Kabile, VS za zdaj se ne bo sprejel ukrepov. VS je pozdravil napredek, ki je bil dosežen v Arusi na drugem krogu pogajanj med sprtimi stranmi v tej afriški državi, in jih pozval, naj se vzdržijo uporabe nasilja za reševanje odprtih vprašanj. »VS upa, da bo v mirovnem procesu prislo do toliksnega napredka, da bi ta omogočil dvig preostalih sankcij,« je dejal veleposlanik Türk. V Burundiju ze pet let poteka državljanska vojna, med katero je umrlo okrog 150.000 ljudi. Spopadajo se hutujski uporniki in vladne sile, ki jih sestavljajo večinoma pripadniki plemena Tutsi.

»Varnostni svet podpira ozemeljsko celovitost in nacionalno suverenost DR Kongo in drugih držav v regiji,« je po seji VS o tem vprašanju dejal slovenski veleposlanik. VS je izrazil zaskrbljenost zaradi poročil o izbruhu nasilja in spopadov v zadnjih dneh ter pozval k spoštovanju varnosti civilnega prebivalstva in humanitarnega osebja. Robi Poredos/STA



GORICA / PROGRAM SEJEMSKJE USTANOVE

Do konca leta sejma mode in gastronomije

Sejem »Ruralia« bo nadomestil »Vite-Poma«
Na pomlad spet priljubljeni avtomobilski sejem

Včeraj so na sedežu goriske sejemske ustanove predstavili spored sejmskih prireditve, ki se bodo izvrstile v letosnjem in prihodnjem letu. Prisotni so bili predsednik ustanove Lucio De Rocco, podpredsednik Furlani in direktor Maurizio Tripani.

Predsednik De Rocco je orisal dvoletni program sejemske ustanove, urešničev katerega je vezana na Trgovinsko zbornico in Deželo, to je na ustanovi, ki s finančnimi podporami sodelujeta pri izvedbi sejmov. V tekočem letu se bodo izvrstile v Gorici že tradicionalni modni prireditvi in sicer 26. septembra natečaj »Mittelmoda premio«, ki je namenjen predvsem spoznavanju in uveljavljanju mladih italijanskih in tujih stilistov.

Predsednik je s tem v zvezi podčrtal pomen letosnjega sodelovanja z organizatorji modnega sejma v Milanu, kjer bodo omogočili predstavitev v Gorici nagrajenih stilistov. Od 16. do 19. oktobra pa bo na vrsti sejem »Mittelmoda expo«, na katerem bodo predstavili novosti z modnega področja.

Novost letosnje sezone je sejem »Ruralia«, ki ga bodo priredili od 4. do 8. decembra. Na njem bomo lahko pokuševali kakovostna vina, zganja in vrsto gastronomskih specialitet z zaščitnim poreklom in geografsko oznako. Predvidena je predstavitev ne samo italijanskih temveč tudi tujih, zlasti srednjeevropskih proizvodov.

Prihodnje leto se bo sejemska dejavnost prcela

25. marca s prireditvijo »Mondomotori«, kjer bodo razstavljeni avtomobili, motorji in motoristične opreme. Predsednik je obrazložil, da letos ni bilo prireditve, ker je predvideni goriski datum soupadal s podobnim sejmom, ki ga prirejajo v Pordenonu. Novost sejma bodo avtomobilske dirke, za uredništve katerih bo uprava poskrbela za ureditev asfaltiranega dirkališča. Od 30. aprila do 9. maja bo na vrsti vzorčni sejem »Expomago«, ki mu bosta sledila meseca junija »Mittelmoda premio« in oktobra »Mittelmoda expo«. Leta 1999 pa bo novorojeno »Ruralio« nadomestil ze uveljavljeni »Vite poma«. Slednji prireditvi se bosta izmenično brstili vsako drugo leto.

RAZSTAVA / V PALAČI ALVAREZ IN GALERII SPAZZAPAN

Zajeten pregled dela sodobnih umetnikov

Niz razstav bo prikazal ustvarjalni utrip z raznih področij
Odbornica Masau zavrnila očitke Duga in De Gironcolija

Polemična odsotnost nekaterih umetnikov ni skalila prazničnega vzdušja ob odprtju velike pregledne razstave »Contemporanea 98 - Sodobna umetnost 98«, ki jo prireja Goriska pokrajina. Pravzaprav gre za splet razstav, ki se bodo v raznih obmejnih krajih izvrstile do oktobra. Prvi dve so odprli predstavnici v palači Alvarez v Gorici, kjer so zbrali dela uveljavljenih umetnikov (Di Iorio, Franko, Jussa, Klanjscek, Valic), in v galeriji Spazzapan v Gradiscu, kjer razstavlja novejša generacija (Baldani, Bernardis, Busan, Crico, De Locatelli, Devidé, Di Stasio, Drascek, Figar, Kosić, Leghissa, Marc, Mrakich, Paulin, Sirok in Suelzu).

Predsednik Pokrajine Brandolin je ob odprtju



razstave v palači Alvarez povedal, da Pokrajina s tem izroča javnosti prenovljeno palačo (obnova je stala skoraj 9 milijard), kjer bo sedež tečajev Videdske univerze, Pokrajinskega arhiva, knjižnice in drugih kulturnih ustanov. Pomen razstave

je tudi v tem, da bo povedala razna središča Goriske in umetnike čez mejo, s čimer se povezuje, ki ga v gospodarstvu zasleduje novoustanovljena Cezmejna zaveza, širi tudi na kulturno področje.

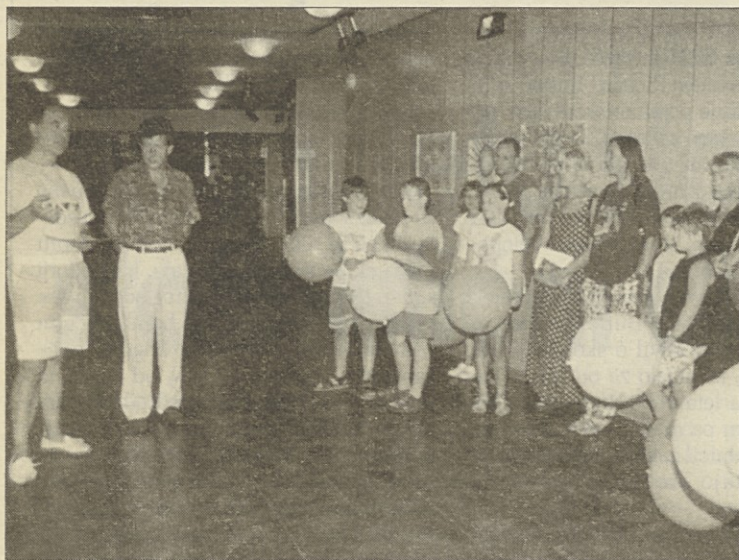
Odbornica za kulturo

Maria Masau je dejala, da je razstavni niz prvi poskus ovrednotenja vseh izrazov sodobne umetnosti od slikarstva, kiparstva in grafike, do fotografije, arhitekture in industrijskega designa. Na polemike dveh umetnikov (Dugo, De Gironcoli), ki sta se umaknila, je povedala da obžaluje njuno nerazumljivo dejanje. Organizacijske težave, na katere sta se sklicevala, so bile premošene, tudi političnih spekulacij ni bilo pač pa zgolj želja, da se ovrednoti sodobna umetnost, kot je sam De Gironcoli pred kratkim zahteval v prejem članku. Kritiki Josko Vetrh je nato predstavil dela umetnikov na tej razstavi, nakar je zvečer sledilo se odprtje razstave v Gradiscu.

KULTURNI DOM / OB 53-LETNICI PRVE JEDRSKE KATASTROFE

Sonce miru v spomin na Hirošimo

Učenci slovenskih gorških osnovnih šol razstavljajo risbe na temo »Sonca miru«



Včeraj so v galeriji Kulturnega doma v Gorici odprli četrto razstavo Sonce miru 98, ki je tako postala že tradicionalni shod v okviru prireditve v spomin na prvi jedrski katastrofi (6. avgusta 1945 Hirošima, 9. avgusta Nagasaki).

Odprija se je udeležilo precejšnje število posebej mladih, ki so se odzvali povabilu na likovni ex tempore Sonce miru 98. Na slovesnosti je ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel je poudaril pomen omenjenih datumov z jasnim opozorilom: »da ne pozabimo«. Letosnji manifestaciji se je pridružilo tudi združenje darovalcev organov (ADO), v imenu katerega je spregovoril predsednik Karlo Mucci, ki je poudaril vlogo in namene združenja.

Razstava Sonce miru 98, ki jo prireja kulturna zadruga Maja iz Gorice, bo na ogled do konca tedna.

OBČINA / ODBORNIK AMIRANTE

Enotno okence je izvedljivo le na nadobčinski ravni

Obcinski odbornik za ekonomske zadeve Gerardo Amirante je na srečanju s predstavniki strokovnih združenj (zvezi industrijcev in obrtnikov, SGZ, Ascom, Konzorcij za industrijsko cono) posredno odgovoril na predlog načelnika Oljke v občinskem svetu Rupenija, naj Goriska občina uvede enotno okence za vse birokratske obveznosti pri odpiranju novih podjetij, podobno kot to že delajo v nekaterih drugih krajih.

Amirante se izgovarja, da v tem trenutku zaradi pomanjkanja državnih in deželnih norm tako okence se ne bi moglo delovati. Poleg tega za dovoljenja za nove proizvodne dejavnosti niso pristojni samo občinski uradi za urbanistiko in javna dela, pač pa tudi druge uprave: zdravstvena ustanova, dežela, pokrajina, gasilci, prefektura. Okence naj bi torej delovalo pri avtonomni strukturi na nadobčinski ravni. Goriska občinska uprava, je zagotovil odbornik, je vsekakor pripravljena prispevati svoj delež in pozval k sodelovanju tudi predstavnike strokovnih združenj, ki so se obvezali, da bodo delovali v tem smislu.

KRAJA / PLEN VREDEN 22 MILIJONOV

Okraden zlatninar

Trgovskemu potniku odnesli torbo iz avta

Priložnost naredi tatu. To resnico je na lastni koži okusil trgovski potnik, zastopnik firme »Gioielleria Montecarlo« iz Genove, ki sta mu neznanca iz avtomobila izmaknila torbo z zlatnino in vzorci drugih dragocenosti v vrednosti 16 milijonov lir ter z dodatnimi 6 milijoni v gotovini. Dogodek se je pripetil v torek ob 13.45 na Trzaski cesti, kjer je trgovski potnik iskal motel Nant za postanek. Povprašal je za informacijo dve osebi, ki sta se peljali na večjem avtomobilu. Tačas ko mu je eden razlagal, kako priti do motela, mu je drugi z avtomobilskega sedeža pobral torbo. Se preden je okradeni lahko reagiral sta tatova z avtom oddrvela v smeri kroznega vozlišča, kjer se je za njima izgubila vsaka sled. Preiskavo o dogodku vodijo goriski karabinjerji.

Tatvine v stanovanjih

V torek so bili tatovi dokaj aktivni. V jutranjih urah so njihov obisk odkrili v poslopu v Ul. Garzarolli 44, ki ga obnavljajo, zato trenutno v njem ne živi nihče. Tat se je splezal po zidarskem odru, v hiši pa je našel le haljo in za ta letni čas nič kaj primerno volneno odejo. Tat je isti večer poskusil se dvakrat v ulicah Goldoni in Parini. V enem primeru mu je poskus vloma spodletel, v drugem pa je bil uspešen. Tat se je namreč skozi odprto okno prikradel v hišo in v brk stanovalcem, ki so bili doma, odnesel denarnico s 5 milijoni lir.

Trčenje treh vozil v Trziču

V Trziču so včeraj ponoči ob 2.25 na križišču ulic Colulich in Boito trčili dva avtomobila in motorno kolo. Ranjen je bil voznik slednjega, 22-letni Raimondo Coppola iz kraja Torre del Greco. Zdravil se bo 10 dni v kirurškem oddelku.

GORICA / 53 MLADIH SLOVENCEV IZ ARGENTINE, KANADE IN ZDA

Otroci izseljencev obiskali naše kraje

S posredovanjem SSO-ja so obiskali Doberdob, Bratužev center in gorški grad

Slovensko zamejsko Primorsko je ob koncu prejšnjega tedna obiskala skupina 53 mladih slovenskih izseljencev, v kateri je bilo po dvajset slovenskih Argentinev in Kanadčanov in 13 rojakov iz ZDA. Gre za sinove in hčere slovenskih izseljencev, večinoma med 15. in 18. letom starosti, ki v enkrat tedensko, navadno ob sobotah, po štiri ure sledijo triletnemu tečaju slovenskega jezika. Tecajniki redno, z izjemo lanskega leta, obiskujejo Slovenijo in priložnost izkoristijo, da obiščejo sorodnike in spoznajo tudi naše kraje. Potovanje v Slovenijo jim je omogočilo Izseljensko društvo Slovenije, pri obisku zamejskih krajev pa je sodeloval tudi goriski SSO.

Skupina mladih slovenskih izseljencev je obiskala Trzasko prejšnji petek, medtem ko je so-



boto, 1. avgusta, preživele v Gorici in okolici. Zjutraj so spoznali nekatere slovenske vasi, med temi Doberdob, nato pa sta jih spremljevalca Sasa Quinzi in Federica Bella pospremila na debelo Grizo pri Vrhu, kjer so si ogledali rove iz pr-

ve svetovne vojne in obcudovali razgled na gorisko mesto, ob razlagi zgodovinskih dogodkov.

Dan se je nadaljeval z obiskom goriskega gradu, kjer je goste sprejela skupina studentov iz Gorice (na sliki - foto Bumbaca), s katerimi so

tudi pokosili. Po družabnosti so se odpeljali na obisk in ogled kulturnega centra Lojzeta Bratuza. Proti večeru so se gostje odpeljali na ogled obnovljene koče v Zabnicah in nedeljo preživele na Visarjah, nato pa se vrnili v Slovenijo.

OBVESTILA

URAD SDZPI bo zaradi dopusta zaprt do 28. avgusta.
URAD ZSKD GORICA bo zaradi dopustov zaprt do vključno 16. avgusta.

SKLAD MITJA CUK prireja poletno središče v Sovdonjah od 17. avgusta do 5. septembra, od 8. do 15. ure. Za vpis in informacije tel. 040-212289 v dopoldanskih urah.

PES samec pasme setter, črne in bele barve, s črnimi uhlji, ki odgovarja na ime Lord, se je izgubil v soboto v Ul. Palladio oz. na Livadi. Informacije pricakujejo na tel. 534567.

IZLETI

SPDG priredi v nedeljo, 9. avgusta vzpon na Visoki Pipar v Zahodnih Julijcih. Izlet vodi Mirko Radinja. Prevoz z lastnimi sredstvi, odhod ob 6. uri s parkirnega prostora pri Rdeči hiši. Hoje ob vzponu bo okrog 3 ure.

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV javlja urnik odhoda avtobusov za piknik v soboto, 8. t.m., pri lovski koči Paljevo: 1. avtobus ob 10. uri ob gost. Primožic v Podgoro (spomenik) in Standerž; 2. avtobus ob 10. uri z Vrha (spomenik) skozi Sovdonje v Standerž. Piknik bo ob vsakem vremenu (v primeru dežja bo v koči).

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MORANDINI, Ul. Crispi 23, tel. 533349

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

CENTRALE, Trg della Repubblica 16, tel. 410341

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO-PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300

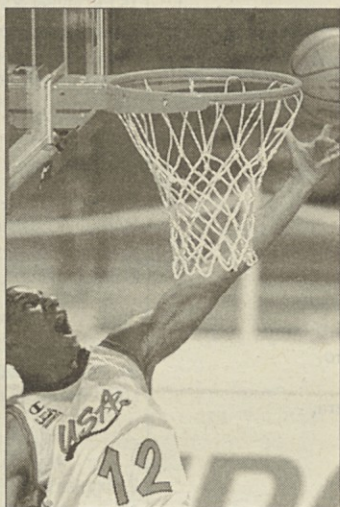
Sezonsko znižanje
ul. Carducci 24
tel. 537561



KOŠARKA / SVETOVNO PRVENSTVO V GRČIJI

Danes na sporedu četrtfinalne tekme

Italija proti ZDA, Jugoslavija proti Argentini



ATENE - Po dveh dneh počitka, bo slo danes spet zares. Osem ekip v borbi za prva mesta bo danes odigralo četrtfinalne tekme. Velike družbe, ki določajo kvote za stave, se vedno vidijo v Jugoslaviji favorita številka ena za končno zmago, sledijo ji ZDA, Rusija, Grčija in Italija kot peta na lestvici favoritov. Medtem ko bo imela Jugoslavija v današnji četrtfinalni preizkušnji sorazmerno lahko nalogo proti Argentini, ki je sicer precejšnje presenečenje tega svetovnega košarkarskega prvenstva, je izid med ZDA in Italijo pod veliko večjim vprašajem, čeprav so Američani slej ko prej favoriti. Obračun srečanj med ekipama je krepko na strani ZDA (16 - 7), lahko pa se Tanjevičevim varovancem mimogrede primeri, da ponovijo uspeh, ki so ga na tem prvenstvu dosegli proti Jugoslaviji, ali pa da se postavijo, kot so se proti Američanom postavili pred stirimi leti v Sankt Petersburgu. V taboru »azzurro« pravijo, da gre za težek a ne nemogoč izziv. Obramba bo odločilno orožje v tem spopadu, pravi Tanjevič. Potrebna bosta predvsem pogum ter umska in fizična od-

pornost, ali z drugimi besedami Pantanijevo srce, dodaja trener italijanske reprezentance. Tudi njegov nasprotnik Tomjanovich ne kaže kaksne pretirane sigurnosti in ne skriva zaskrbljenosti. Srečanje ne bo lahko, priznava, saj razpolaga italijanska ekipa z nekaterimi zelo izkušenimi in nevarnimi igralci, kot so Fučka, Myers in Meneghin. Vsekakor je njegova mlada ekipa prišla v Atene, da bi zmagala, dodaja, čeprav se zaveda, da ni v stanju, da bi dominirala kot bi to

lahko starila, če bi razpolagala z igralci NBA lige.

Kaj pa v jugoslovanskem taboru? Vlade Divac, nekdanji košarkarski reprezentant ZR Jugoslavije in igralec NBA mesta Charlotte Hornets, na letošnjem svetovnem prvenstvu ne nastopa, kar pa ne pomeni, da ga ni v Atenah, saj svoje nekdanje soigralce spodbuja s tribun. "Na igro reprezentance nimam nobenih pripomb. Vse teče, kot smo načrtovali. Poraz v tekmi z Italijo je bil za nase igralce le dodaten motiv in že dan kasneje so prikazali najboljše igro na tem prvenstvu ter povsem nadigrali Grke. Mislim, da bomo spet svetovni prvaki, v finalu bomo premagali Italijane ali Američane," je optimist Divac. Podobnega mišljenja je tudi Sarko Paspalji, le da slednji poleg ZRJ v finalu pričakuje reprezentanco Rusije.

Današnji spored:

14.15: Rusija-Litva

16.30: Italija-ZDA

17.45: Jugoslavija-Argentina

21.: Grčija-Spanija

Za uvrstitev od 9. do 12. mesta se bodo pomerili Portoriko-Brazilijska in Kanada-Avstralija

NAMIZNI TENIS

Krasove igralke se pripravljajo na nastope

Kasovi namiznoteniški igralci se že teden dni mudijo na kondicijskih pripravah pri Logatcu in bodo z naslednjim tednom zaceli s treningi za zeleno mizo, da bi se čim boljše pripravili na letošnjo sezono. Prva ženska ekipa, ki bo tudi letos nastopala v A1 ligi v nespremenjeni postavi Wang Xue Lang, Vanja in Katja Milčič pod vodstvom trenerja Ge Ke Qiang, bo najprej nastopila na evropskem pokalu ETTU Nancy Evans. Evropskega pokala se je zgornjsko društvo udeležilo več let. Lani so Ge Ke-jeve varovanke prisle do tretjega kola, kjer so klonile proti močni avstrijski ekipi. Prvo kolo pokala Nancy Evans, na katerem sodeluje sedeminpetdeset ekip iz skoraj vseh evropskih držav, bo že 29. avgusta. Krasovke se bodo v prvem kolu izven doma pomerile z nizozemsko ekipo NAK Den Helder. Nizozemska namiznoteniška sola je v Evropi zelo močna, iz nje je izšlo več igralk na zelo visokem tehničnem nivoju. Za nasprotnikovo ekipo pa igra tudi Rusinja Elena Timina, ki je izredno dobra. Vsekakor se Krasove igralke ne dajo kar tako prestrašiti, saj se temeljito pripravljajo na tekmo in upajo v zmago. V tem primeru bi naslednje kolo igranje okrog 10. septembra proti španski ekipi Relesa Cartagena TM Murcia, ki prvo kolo počiva. (BiS)

NOVICE

Bukovčeva v Stockholmu četrti

STOCKHOLM - Na mitingu za veliko nagrado na Švedskem gledalci sicer niso videli nobenega svetovnega rekorda, zato pa so bili postavljeni kar trije najboljši letošnji rezultati na svetu. Mozambicanka Maria Mutola je namreč v teku na 800 metrov tekla odličnih 1:56, 71, za 5000 metrov je Marocanka Zohra Quaziz potrebovala 14:40, 19, njen rojak El Mahoub Haida pa je v teku na en kilometer dosegel čas 2:15, 18. Brigita Bukovec je bila v teku na 100 metrov z ovirami četrta (12, 84) - zmagala je Američanka Mellisa Morrison (12, 53). (STA/AP)

Korda omagal že v drugem krogu

TORONTO - Medtem ko so se Američan Pete Sampras (1.), Avstralec Patrick Rafter (3.) in Hrvat Goran Ivanisevič (10.) s svojimi nasprotniki v drugem krogu teniskega turnirja ATP v Torontu - nagradni sklad je 2, 45 milijona ameriških dolarjev - le poigravali, tj. se gladko uvrstili v tretjega, je že skoraj upokojeni Čeh Petr Korda, sicer drugi nosilec, moral predčasno med gledalce. S 5:7, 6:1 in 6:4 ga je namreč premagal Američan Vince Spadea. Svoj namen po ponovni osvojitvi svetovnega teniskega vrha pa vse bolj uresničuje Američan Andre Agassi (8.). Francoza Guillaumea Raouxa je premagal s 6:4 in 7:5.

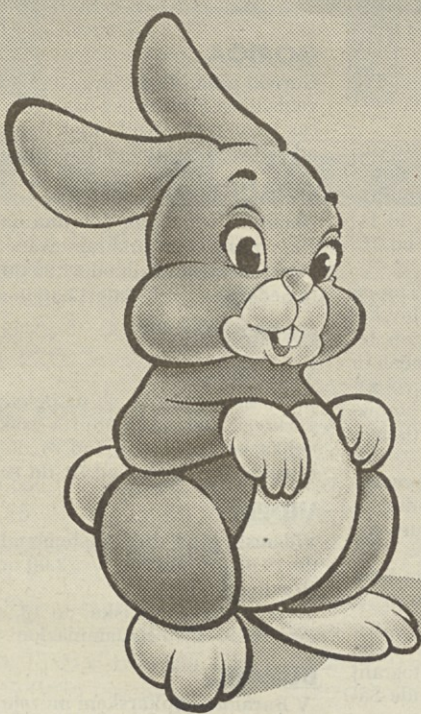
Med ženskami sta na teniskem turnirju WTA v San Diego v drugem krogu izpadli peta in šesta nosilka. Španko Conchito Martinez je s 6:7, 6:2 in 6:3 odpravila Francozinja Mary Pierce, Nemko Steffi Graf pa s 6:4, 1:6 in 7:5 Japonka Ai Sugiyama. Manj težav sta v drugem krogu imeli prva in četrta postavljena igralca, Svicarka Martina Hingis in Američanka Monika Seles, saj bosta obe nastopili tudi v tretjem.

Batistuta ostaja v Firencah

FIRENCE - Dvovom, kje bo v novi sezoni igral argentinski nogometni reprezentant Gabriel Batistuta, ni več. Napadalec argentinske reprezentance, ki je na svetovnem prvenstvu izpadla v četrtfinalu, je podaljšal pogodbo s Fiorentino iz Firenc do leta 2003. Koliko denarja je prejel, zaenkrat ni znano.

Družinski popusti

popusti
od 10 do
60%



od 10. julija do 20. avgusta

Cesta Videm - Tricesimo
Reana del Rojale (VIDEM)

Odpri torek • petek
9.00 - 12.30 | 15.00 - 19.30
V soboto NON - STOP
9.00 | 19.30

Città della Calzatura



PITTARELLO

Korzo Italia, 25
TRST ex Beltrame

Odpri torek • petek
9.00 - 13.00 | 15.30 - 19.30
V soboto NON - STOP
9.00 | 19.30



GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Festival glasbe in ulicnega gledališca
Do 9. avgusta na trgu pred stolnico, se bo odvijal festival glasbe in ulicnega gledališca »Večer praznicnega dneva«.

VERONA

50. Shakespeare festival
Danes 7. in 8. avgusta ob 21.15 bo uprizoritev »Ukroocene trmoglavke«, državna premiera.
Dne 28., 29. in 31. avgusta ter od 1. do 5. septembra ob 21.00 bo uprizoritev »Dvanajste noci«, državna premiera.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij
Danes, 7. avgusta, ob 21.30 ljubezenska epska drama »Kamasutra«, režija Mira Nair.
V nedeljo, 9. avgusta, ob 21.30, drama »Rdeci kot«, režija Jon Avnet.
V torek, 11. avgusta, ob 21.30, komedija »Bean«, režija Mel Smith.

Mednarodni festival operete

Grof iz Luksemburga - jutri, 8. avgusta ob 20.30 ter 9. avgusta ob 18.00 v Gledališču Verdi.

MEDITERAN festival

IZOLA - Manziolijev trg

Danes, 7. avgusta - GARAVI SOKAK (Jugoslavija)
Jutri, 8. avgusta - NICK BECATTINI & SERIOUS FUN (Italija)
Petek, 14. avgusta - Predin MAR DJANGO QUARTET (Slovenija)
Sobota, 15. avgusta - LAIKO FELIX (Jugoslavija, Madzarska)
Petek, 21. avgusta - THE VENTILATORS (Svica)
Sobota, 22. avgust - JAMS & ANA PUPEDAN (Nemcija, Slovenija)

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi
V sklopu proslav ob stoletnici smrti cesarice Elizabete bodo uprizorili balet »Elizabeth: Sanje v pozni poletni noči«, nastopa Carla Fracci. Premiera bo 10. septembra ob 20.30. Ponovitve 11., in 12. septembra ob 20.30 ter 13. septembra ob 18.00. Informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališca od 9.00 do 12.00 in od 18.00 do 21.00.

Miramarski park

Do 31. avgusta vsak ponedeljek, torek in sredo bo na sporedu dvakrat dnevno predstava »Luci in zvoki«. Urnik: v avgustu ob 21.00 in 22.15.
Jutri, 8. avgusta, ob 20.30, (ob priliki 100-letnice smrti cesarice Elizabete), nastop kvinteta trobil FJK.

V soboto, 15. avgusta, ob 20.30 nastop ansambla »Serenade Ensemble«, z naslovom »Zabava v glasbi na Avstro-ogrskem dvoru«.
V soboto, 22. avgusta, ob 20.30 koncert dua Michelazzi - Feri, igrala bosta na flavto in kitaro.
V soboto, 29. avgusta, ob 20.30 bo igral ansambel »Lumen Harmonicum« z glasbo iz 17. stoletja.

Muzej Sartorio - »v muzeju zvečer«
V torek, 11. avgusta ob 21.00: »Mame - Ioshn Ensemble«, Yiddish pot.
V torek, 25. avgusta ob 21.00: scensko branje operete Abraham Goldfadena.
V sredo, 26. avgusta ob 21.00: Poklon Kafki, na harmoniko bo igral Corrado Rojac.

SESLJAN

Caravella - Sosljanski zaliv - Program koncertov do 30. avgusta od 20.30 do 23.30.
Danes, 7. avgusta - Vasquez, Allione, Sfregola Trio.

V soboto, 8. avgusta - Sergio e le Melodie.
V nedeljo, 9. avgusta - Ukmar Funky Group.
V petek, 14. avgusta - Orquestra Ochio Rios.
V soboto, 15. avgusta - Liscio 2000.
V nedeljo, 16. avgusta - Barbra Acoustic Trio.
V petek, 21. avgusta - Ziryab.
V soboto, 22. avgusta - I Point.
V nedeljo, 23. avgusta - Franco Ghietti band.
V petek, 28. avgusta - The Organ Trio.
V soboto, 29. avgusta - I Taxi.
V nedeljo, 30. avgusta - Blues Etcetera.

VERONA

50. Shakespeare festival
16., 18., 19., 21. in 22. avgusta ob 21.00 bo Plesna skupina Arene uprizorila balet »Romeo in Julija«, državna premiera.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij Portoroz, letno prizorišce
Jutri, 8. avgusta, ob 21.00: pop & rock & jazz koncert »Zenski glasovi«.

Trg Prekomorskih brigad, Portoroz

V nedeljo, 9. avgusta, ob 20.30: Ljudsko izročilo »Istrski muzikanti«.

PIRAN

XX. Piranski glasheni večeri
Danes, 7. avgusta, ob 21.00 bo v križnem hodniku samostana sv. Franciska v Piranu nastop zbora državne akademske kapele Mihail I. Glinka iz St. Petersburga. Dirigent Vladislav Cenušenko.

Prvomajski trg v Piranu

Jutri, 8. avgusta, ob 21.00, koncert Timna Brauer & Elias Meiri ensemble.

HRVAŠKA

ZAGREB

Stadion

Dne 20. avgusta bo nastopila legendarna angleška skupina »rolling Stones«.

46. mednarodni poletni festival Ljubljana

Zvezdni prah
Križanke, 28. avgusta ob 20.30 — G. Verdi: REQUIEM, Simfonični orkester RTV Slovenija

Glasbene razglednice - Križanke
27. avgusta ob 20.30 — F. Lehar: DEZELA SMEHLJAJA, romantična opereta, Opera in balet SNG Maribor

Ko maske oživijo
Križanke, Peklensko dvorišče, 17. in 24. avgusta ob 20.30 — A. Nikolaj: BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOŽJE, monodrama, igra Polona Vetrh, režija Boris Kobal

Nekaj za dušo
Križevniška cerkev, 7. avgusta ob 20.30 — GODALNI KVARTET SLOVENSKE FILHARMONIJE
Križevniška cerkev, 10. avgusta ob 20.30 — pihalni komorni orkester MUSICA APERTA iz Bergama
Viteška dvorana Križank, 11. avgusta ob 20.30 — TANGO SEIS

Ob soju sveč
Viteška dvorana Križank, 12. avgusta ob 20.30 — PAOLO RESTANI, klavir
Viteška dvorana Križank, 13. avgusta ob 20.30 — ZORAN MARKOVIĆ, kontrabas - ERWIN KROPFITSCH, klavir
Križevniška cerkev, 14. avgusta ob 20.30 — MOJCA ZLOBKO, harfa - UTA JUNGWIRTH, harfa

V vročici večera - Križanke
18. avgusta ob 20.30 — Jazz, TONE JANSKA QUINTET
20. avgusta ob 20.30 — KONCERT DVEH TENORJEV, Janez Lotrič- Oto Pestner

V soboto dopoldan - vsako soboto ob 11.00 na Prešernovem trgu
8. avgusta — LJUBLJANSKI KVINTET TROBIL
22. avgusta — AKADEMSKA FOLK. SKUPINA F. MAROLT

V gosteh - BLED
Cerkev sv. Martina, 11. avgusta ob 20.30 — MOJCA ZLOBKO, harfa - UTA JUNGWIRTH, harfa

Po festivalu - Poletno gledališče Križank
9. septembra ob 20.30 — DAVOR RADOLFI & RITMO LOCO

POLETJE V VILI MANIN

Danes, 7. avgusta, ob 21.00, »Contaminazioni: vespe d'artificio«.
Jutri, 8. avgusta, ob 21.00, »Classic jazz quartet: sembrava un secolo, ma è breve«.
Nedelja, 9. avgusta, ob 21.00, »Histoire du soldat«.
Sreda, 12. avgusta, ob 21.00, »Broadway show«.
Četrtek, 13. avgusta, ob 21.00, »I sette peccati capitali: z Davidom Riondinom in z Robertom Fabbriicianijem«.
Petek, 14. avgusta, ob 21.00, »Serata Afro-latino-americana«.
Sobota, 15. avgusta, ob 21.00, »Figure v parku«.
Nedelja, 16. avgusta, ob 21.00, »Tango y misterio«.
Ponedeljek, 17. avgusta, ob 21.00, »Piccola orchestra avion travel in concerto«.
Sobota, 22. avgusta, ob 18.00, »Figure nel parco«.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivše konjusnice miramarskega gradu
Do 8. novembra je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpesta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: do 24. oktobra je razstava odprta vsak dan od 9. do 18.45, od 25. oktobra do 8. novembra pa vsak dan od 9. do 16.45.
Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).
Miramarski park - tople grede: do 30. septembra je na ogled zanimiva razstava živih metuljev »Metuljev vrt«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.
Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko poklicete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.
Galleria Rettori Tribbio 2: do 28. avgusta bo odprta razstava »4^a. rassegna internazionale del bronetto« s sledečim urnikom: v tednu od 18.30 do 20.30 ob praznikih in ponedeljkih zaprto.
Palaca Costanzi: do 30. avgusta bo odprta razstava »Collezione Trieste: pubblicità e prodotti industriali d'epoca«. Urnik: vsak dan od 10.00 do 20.00.
Rizarna pri Sv. Soboti: odprta razstava slik in risb, ki so jih dijaki klasičnega liceja Petrarca posvetili žrtvam nacističnega koncentracijskega taborišča »Cvetje upanja«. Razstava bo odprta vsak dan do 13. septembra od 9.00 do 13.00 ure.
Lipanjepuntin artecontemporanea (Ul. Diaz 4): do 16. septembra, so protagonisti slikane, barvane, pakirane, digitalne in tridimenzionalne roze »Nothing But... Flowers«. Urnik razstave: od 11. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob ponedeljkih zaprto. Poletni počitek pa je od 3. do 23. avgusta. Web: www.copeco/lipuarte.
Knjigarna »Borsatti«, ulica Ponchielli, 3: Do 7. septembra je odprta razstava z naslovom »Un giorno d'estate«.
Muzej Sartorio: do 8. novembra je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urnik: vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 9. do 19. ure (v obdobju prireditve Muzeji zvečer je razstava odprta do poznega). Od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) bo raz-

stava odprta od 9. do 22. ure.
Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 8. novembra je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure.
Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 8. novembra bo na ogled razstava Kraski premogovniki zidovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30, od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) pa bo tudi popoldne od 16. do 22. ure.
Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniška dela trzaskih slikarjev zidovskega rodu. Razstava bo odprta do 8. novembra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 19. ob nedeljah in praznikih pa samo dopoldne, ob torkih je muzej zaprt. V obdobju prireditve Poletje v Revoltelli bo razstava zvečer dlje odprta, od 6. do 11. oktobra (Barcolana) pa od 10. do 13. in od 15. do 22. ure.
V Postnem in telegrafskem muzeju so do 8. novembra na ogled znamke, poštne pošiljke in medalje z motivi zidovske tradicije. Urnik: od 9. do 13. ure, avgusta je muzej zaprt ob nedeljah in praznikih.
V občinski galeriji bo do 1. septembra odprta fotografška razstava Gabrieleja Crozzolija »Jobovo oko«. Urnik: od 10. do 14. in od 16. do 20. ure.
Ljudski rst, Ulica Giulia 2: do 30. avgusta bo na ogled razstava država Izrael, petdeset let fotografij agencije Magnum. Razstava je v sklopu pobude Salom Trst.

NABREŽINA

Nabrezinska občinska knjižnica
Jutri, 8. avgusta, ob 18. uri, bo otvoritev razstave »Vabilo k ustvarjalnosti«. Razstava bo odprta do 16. avgusta, vsak dan od 18.00 do 21.00.

MILJE

Kulturni center G. Millo - Trg republike 4
Do 12. avgusta bo razstavljal grafike in olja Aldo Bressanutti. Urnik razstave: v tednu od 10. do 12. ter od 17. do 19. ure, ob praznikih pa od 10. do 12. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej: do septembra je na ogled zanimiva razstava o škedenjski železarni. Na ogled je ob torkih in petkih od 15. do 17. ure.

GORICA

Goriški grad: do 30. avgusta bo razstava grafik Giovanbattista Piranesija z naslovom »Piranesi in njegov čas 1720-1778. Urnik: vsak dan od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Zaprto ob ponedeljkih.

GRADEŽ

Občinska razstavna dvorana na trgu B. Marin: do 16. avgusta bo odprta razstava »Salomonski voz«. Urnik: ob delavnikih od 17.00 do 22.00 ter v sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 22.00.

PASSARIANO

Villa Manin

Do 8. novembra t.l. je na ogled razstava »Kraljevi parki«. Razstava je odprta vsak dan (razen ponedeljka) od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah non stop od 10. do 19. ure.

VIDEM

Videmski grad: do 6. septembra bo vask dan od 9.00 do 19.00, ob sobotah do 22.00 ure ogled Skrite mojstrovine Ermitaza.
V cerkvi Sv. Franciska, do 13. septembra bo na ogled razstava »Nuove contaminazioni 1998«.

BURANO

V Buranu v cipkarskem muzeju, je razstava »Cipke z iglo«. Ogled možen razen ob torkih od 10.00 do 17.00.

BENETKE

Palaca Fortuny (trg Sv. Marka): do 20. septembra je na ogled fotografska razstava »Benetke devetsto«. Urnik razstave: vsak dan razen ponedeljka od 10.00 do 18.00.
Razstavni prostori Zbirke Peggy Guggenheim: do 13. septembra, vsak dan razen ob torkih od 11.00 do 18.00 bo razstava »Morandi Ultimo: nature morte 1950-1964«.
Schola di Sant'Apollonia: do 30. novembra, vsak dan od 10.00 do 19.00 bo razstava »Dali kipar, Dali slikar«.

MILAN

Knjižnica v Ulici senata 14 - v torek, 22. septembra, ob 18.30 bo otvoritev razstave »Botteghe di editoria, libri, arte e cultura tra Montnapoleone e Borgospes-

so, Milano 1920 - 1940«. Razstava bo odprta do 25. oktobra vsak dan izključno ob ponedeljkih in sicer do 10. do 18. ure.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Poslovni center HIT

Do 6. septembra je na ogled razstava »Enajst goriskih slikarjev«. Urnik razstave: vsak dan od 10.00 do 19.00.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.
Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini nase mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8-14, ob torkih 8-18, ob nedeljah in praznikih 14-18, ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8-16, ob sob. ned. in praznikih 13-17.

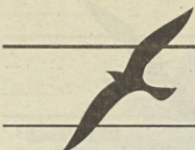
DOBOVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica sta poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled še dve razstavi: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« ter pregledna razstava slik, akvarelov, grafik in risb Milene Stepancic. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.
Mala galerija: do 30. avgusta odprta razstava Marka Peljhana »Sistem - 7«.
Galerija CD: odprta je razstava risb, odtisov in fotografij aktov iz zbirke Rijksmuseum iz Amsterdama. Razstava bo odprta do 13. avgusta.
Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.



RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.26	Prvi aplavz: Pianist Jernej Scek in saksofonistka Alenka Adamic
20.30	TV dnevnik

RAI 1	
6.00	Euronews
6.30	Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina (vodi Paola Saluzzi), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.45	Film: Trono nero (pust., ZDA '53, i. Burt Lancaster, Joan Rice)
11.30	Dnevnik
11.35	Aktualno: Jutranja oddaja Verdemattina (vodi Luca Sardella)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Matlock (i. Andy Griffith)
13.30	Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05	Film: Risate di gioia (dram., It. '60, r. M. Monicelli, i. Anna Magnani, Totò, Ben Gazzara)
15.50	Variete za najmlajše: Poletni Solletico (vodita Elisabetta Ferracini in Mauro Serio), vmes risanke Rupert
17.20	Nan.: Se bojiš teme?
17.55	Nogomet: Parma - Chelsea
18.45	Dnevnik
20.00	Dnevnik
20.35	Sport
20.40	Kviz: La Zingara
20.50	Film: Gli occhi della notte - Wait Until Dark (krim., ZDA '67, r. T. Young, i. Audrey Hepburn, R. Crenna)
22.50	Dnevnik
23.00	Film: Flic Story (krim., Fr. '75, i. Alain Delon)
1.00	Dnevnik
1.05	Zapisnik, horoskop, vremenska napoved
1.10	Aktualno: Media/Mente, 1.40 Aforizmi: Gennaro Sasso
1.45	Potihoma

RAI 2	
7.00	Nan.: Schwarzwaldska klinika (i. Gaby Dohm)
7.45	Variete za najmlajše, vmes risanke
10.00	Film: Le tigri di Mompracem (pust., It. '70)
11.30	Tg2 - Medicina 33
11.45	Dnevnik
12.00	Ci vediamo in TV
13.00	Dnevnik
13.30	Risanke
14.05	Nan.: Hunter (i. Fred Dryer), 14.55 Inspektor Tibbs, 15.45 Law & Orde, 16.40 Il Virginiano, vmes (16.15) kratka poročila
17.15	Porocila
18.10	Vreme, dnevnik, sport
18.40	Rubrika o izletih in potovanjih: Sereno variabile
19.05	Nan.: Sentinel
20.00	Risanke
20.30	Večerni dnevnik Tg2
20.50	Dokumententi: Canzoni segrete
23.05	Dnevnik, vreme, sport
23.35	Film: Una pura formalità (krim., It.-Fr. '94, r. G. Tornatore, i. G. Depardieu, Roman Polanski)
1.55	Brezdelje utrjuje?
2.05	Glasbena oddaja: Mi ritorniamo in mente replay

RAI 3	
6.00	Dnevnik, vreme
8.30	Aktualno: Magazziono, Laos, Mussolini in kino, Skulpture iz blaga, itd.
10.30	Tempo, 11.00 Vprašanja ob koncu tisočletja
12.00	Dnevnik, 12.05 Sport
12.10	Nan.: Podeljenski zdravnik
13.00	Aktualno: Il grillo, 13.30 Italija 60-ih let
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.35	Avtobusna postaja
15.10	Sport: kotalkanje
17.00	Dok.: Geo magazine
18.10	Nan.: Superman
18.50	Vremenska napoved
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
20.00	Nan.: Friends
20.45	Film: Best Seller (krim., ZDA '87, i. J. Woods, B. Dennehy, A. Balson)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Glasba: Vabilo na koncerte Rai 3, 23.55 Scanner - Zgodbe iz kronike
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.10	Fuori orario
1.15	Sport: Pit Line
2.25	Nan.: Miami Vice

RETE 4	
6.00	Nad.: Piccolo amore, 6.50 Zingara
8.30	Pregled tiska
8.50	Nad.: Guadalupe, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d'amore, 11.40 Edera
11.30	Dnevnik
12.30	Kviz: Iva Show
13.30	Dnevnik Tg 4
14.00	La macchina del tempo
14.30	Nad.: Sentieri - Steze
15.00	Nan.: Savannah
16.00	Film: Il giorno più corto (kom., It. '62)
18.00	Aktualno: Chi c'è c'è al sole
18.55	Dnevnik
19.30	Variete: Game Boat
20.35	Film: I tre moschettieri (pust., ZDA '48, i. L. Turner, G. Kelly)
23.00	Film: La stanza del vescovo (dram., It. '77, i. U. Tognazzi, O. Muti)
1.15	Pregled tiska
1.30	Film: Alta infedeltà ('64)

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
8.30	Aktualna odd.: Vivere bene benessere
10.30	Nan.: Druzina Hogan, 11.30 Sedma nebesa (i. Stephen Collins, C. Hicks)
12.30	Nan.: Due per tre (i. J. Dorelli, Loretta Goggi)
13.00	Dnevnik TG 5
13.30	A regola d'arte
13.45	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Hunter Tylo)
14.15	TV film: Sospetto ingiusto (thriller, ZDA '94, i. Tim Matheson)
16.15	Nan.: Komisar Scali, 17.15 Detektiv na razpotju (i. Dick Van Dyke), 18.15 Plavalaska za očeta (i. Suzanne Sommers, Patrick Duffy)
18.45	Variete: Poletni Tira & Molla (vodi Giampiero Ingrassia)
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: Doppio lustro (vodita Gene Gnocchi in Tullio Solenghi)
21.00	Nogomet: Udinese - Inter - Juventus
23.00	Film: Taverna Paradiso (kom., ZDA '78, r.-i. S. Stallone, L. Canalito)
1.00	Dnevnik
1.30	Doppio lustro
2.00	Nan.: N.Y.P.D.

ITALIA 1	
6.10	Otroski variete Ciao ciao mattina in risanke
9.20	Nan.: Hazzard
10.20	Film: Italian Fast Food (kom., It. '86, r. Ludovico Gasparini)
12.20	Sport studio, 12.25 Odprti studio
12.55	Nan.: Genitori in blue jeans
13.30	Risanke
14.00	Risanke: Jetson
14.20	Variete: Mai dire Banzai!
15.00	Nan.: Baywatch
16.05	Variete za najmlajše, vmes risanke
17.30	Nan.: Ocean girl (i. Marzena Godecki, D. Hoflin), 18.00 Lassie
18.30	Odprti studio, 18.55 Sport studio
19.00	Nan.: V osmih pod streho - Pariz (zadnji del), 19.30 Pappa e Ciccio
20.00	Nogomet: Udinese - Inter
20.45	TV film: Come Cenerentola - The Counterfeit Contessa (kom., ZDA '91, r. R. Lagomarsino, i. Tea Leoni, D. W. Moffet)
22.35	Variete: La notte della moda
0.40	Italija 1 sport
1.20	Glasba: Super
2.20	Film: Mezzo destro mezzo sinistro (kom., It. '85)

TELE 4	
13.30	19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
15.15	Nad.: L' amore vero...
17.00	Verde a Nord-Est
20.30	Goldrush
21.30	Ai confini della realtà
22.00	Nanizanka: LBJ
23.30	Made in Italy
0.30	Ai confini...

MONTECARLO	
13.00	19.30, 22.45, 0.30 Dnevnik, 13.30, 19.50 Sport
13.05	Nan.: Quincy
14.00	Film: Gioventù ribelle (dram., ZDA '56)
16.00	Variete: Tappeto volante
17.00	Film: Lettera a tre mogli (kom., ZDA '49)
20.45	Film: Intrigo a Stoccolma (krim., ZDA '63, i. P. Newman, E. Sommer)
23.40	Ferrari Challenge
1.50	Film: Charlie Chan...

Slovenija 1	
7.30	Vremenska panorama
8.55	Napovedniki
9.00	TV prodaja
9.30	Tedenski izbor: Glejte, kako rastejo: Metulj, 9.40 Lahkih nog naokrog: Izgnuli Rex, 10.20 Parada plesa, 10.35 dok. serija: Izzivi prihodnosti (6. del), 11.05 Oddaja TV Maribor: 4 X 4, 11.35 Na vrtu
12.05	Nan.: Emily z meseceve domacije (Kan., 13. ep.)
13.00	Porocila, vreme, sport
13.15	Resna glasba
15.05	Tedenski izbor. Nan.: Večni sanjac (ZDA, 4. epizoda)
15.30	Nan.: Zgodbe Ruth Rendell (VB, 13. ep.)
16.20	Mostovi, 16.50 Obvestila
17.00	Obzornik, vreme, sport
17.10	Po Sloveniji
17.25	Oglasi
17.30	Otroska oddaja: Mala carovnica (1. del)
17.55	Ris. nanizanka: Palcek David (5. epizoda)
18.20	Dokumentarna serija: Izgubljene civilizacije - Inki, skrivnosti prednikov (ZDA, 7. del)
19.10	Risanke
19.30	TV Dnevnik, vreme, sport
20.00	Zrcalo tedna
20.15	Sportni kviz
22.00	Odmevi, kultura, vreme
22.30	Sport, oglasi
22.40	Polnocni klub
0.05	Nan.: Večni sanjac (ZDA, 5. ep.), 0.15 Zgodbe Ruth Rendell (14. epizoda)
1.05	Dok.: Izgubljene civilizacije (ZDA, 7. del, pon.)
1.55	Napovedniki

TV PRIMORKA	
8.00	17.00 Videostrani
17.00	Videospot dneva
17.05	Nad.: Sosedje (55. del)
17.35	Pogovor v studiu
18.30	Kako biti zdrav?
19.10	Dedek pripoveduje
19.30	Videostrani
20.00	Dnevnik, vreme
20.40	Reportaza tedna: Ararad med glasbi in psi
21.00	Brigadirji graditelji Nove Gorice
22.00	Zgod. avtomobilizma
22.30	V znamenju leva
23.20	Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2	
9.00	Vremenska panorama
10.00	Matineja. Nanizanka: Na vasi (Danska, 30. ep.)
10.30	Nan.: Pacific Drive (Avstralija, 30. ep.)
10.50	Nanizanka: Opremljevalke (ZDA, 6. ep.)
11.15	Nanizanka: Kdo je glavni (ZDA, 16. ep.)
11.40	Film: Ob reki (ZDA)
13.15	Euronews
14.50	Film: Lepa Sara (Portoriko)
16.45	TV prodaja
17.15	Oglasi
17.20	Nanizanka: Pasje življenje (ZDA, 15. ep.)
17.45	Nanizanka: Cudezni otrok (ZDA, i. Judith Light, Angela Goethals, Todd Louiso, 8. epizoda)
18.10	TV igrice: Kolo sreče
18.40	SP v kosarki: Cetrtfinale (prenos iz Aten)
20.15	S festivala na Vurberku
21.40	Dokumentarna serija: Vinska popotovanja - Kalifornija (VB, 5. del)
22.05	Film: Raj na vsak način (Fr. 1997, r. Patrick Volson, i. Christopher Malavoy, Connie Nielsen, Patrick Bouchitey)
23.35	Nan.: Klient (ZDA, i. Jo Beth Williams, John Heard, 5. ep.)
0.20	Napovedniki

Koper	
16.00	Euronews
17.00	Vesolje je...
17.30	Otroska oddaja: Ecceccimanca
18.00	Program v slovenskem jeziku: Vec ljudi vec ve
18.45	Primorska kronika
19.00	Dnevnik, sport
19.25	Otroska oddaja: Eccheccimanca
19.50	Potovanje po Nemciji
20.50	SP v kosarki
22.30	Vsedenes - TV dnevnik
22.45	Smer sever-vzhod
23.15	Pogovorimo se o...
0.00	Evropski kulturni magazin: Alice
0.30	Vsedenes, vreme
0.45	Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika

RADIO

Radio Trst A

8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Glasbeni vrtiljak; 8.30 Na počitnice; 9.15 Soft music; 10.10 Koncert: Komorni orkester Pro arte, violinista Melnikov in Bukovec; 11.30 Odprta knjiga: Ajša Najša (F. Lainšček, r. M. Maver, 20. del); 11.45 Glasba; 12.00 Krajevne stvarnosti: Iz Benečije; 12.40 Zbori; 13.20 Števerjan '98; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Zelena ekomagija (pripr. A. Valič); 14.30 Potpuri; 15.15 Kam in kako na izlet; 16.00 Iz življenja v naselju Arenal; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika, nato Klasični album: W.A. Mozart; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Jazz; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.30 Matineja; 16.00 Juke Box Time lestvica tedna; 19.00 Morski val (vsakih 14 dni).

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Primorska poje; 6.30 Poročila, osmrtnice; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 8.50 Kulturni koledar; 9.10 Pročilo AZMS; 10.00 Intervju; 11.00 Za in proti; 12.30 Dnevnik, osmrtnice; 13.00

Daj, povej; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Glasba, informacije, kulturni koledar, planinski vodnik, kino; 19.00 RD RASLO; 20.00 Konec tedna; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 9.33 Pred našimi mikrofoni; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Iz parlamenta; 12.55 Pesem tedna; 13.00 L' una blu, Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.10 Živeti danes; 14.33 Sigla single; 14.45 Govorimo o.; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London calling; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport, RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Sve-tovalni servis; 8.05 Radio Ga-Ga; 9.45 Počitniški ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Gremo v kino; 19.20 Informacije v tujih jezikih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem

po svetu; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 Informativna odd.; 22.45 Naš kraj; 23.05 Literarni nohturno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Rekreacija, planinske novice, kulturne prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilistične minute; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Petkova centrifuga; 17.00 Glasovanje za novi popevki tedna; 18.00 Vroci stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Stop pops 20, novosti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Glasba; 10.05 Vodomet melodij; 11.05 Repriza; 12.05 Igramo in poje; 13.00 Nedrja Zemlje; 13.30 Ljudsko izročilo; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Šanson; 15.30 DIO, šport, vreme, promet; 16.15 Oživljene opere; 17.30 Mozart in Sibelius; 19.30 P. D'Rivera in Mariborska filharmonija; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Glasba za konec dneva in napoved; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG





VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo ter Alpami je območje visokega zračnega pritiska. Nad naše kraje ze doteka toplejši in precej suh zrak.



DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 5.55 in
zatone ob 20.26.
Dolžina dneva 14.31.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 20.26 in
zatone ob 5.03.

MORJE

Morje razgibano,
temperatura morja
19,2 stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na
splošno počutje in razpo-
loženje ljudi bo ugoden in
spodbuden.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.03 najnižje -63 cm, ob 10.36 najvišje 40 cm, ob 16.09 najnižje -23 cm, ob 21.55 najvišje 49 cm.
Jutri: ob 4.34 najnižje -65 cm, ob 11.05 najvišje 45 cm, ob 16.45 najnižje -27 cm, ob 22.32 najvišje 48 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°	
500 m	25	2000 m	12
1000 m	20	2500 m	10
1500 m	15	2864 m	9

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES



Precej jasno bo, na Primorskem bo pihala zmerna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, najvišje dnevne od 28 do 30 C. SOSEDNJE POKRAJINE: Tudi v sosednjih pokrajinah bo prevladovalo jasno vreme.

JUTRI



Tudi v soboto in nedeljo se bo nadaljevalo jasno vreme. Burja na Primorskem bo v soboto ponehala. Najvišje dnevne temperature bodo spet okoli 30 stopinj.

OBLETNICA / V PRVI EKSPLOZIJJI JEDRSKE BOMBE VEČ KOT 200.000 MRTVIH

Pred 53 leti je »Deček« dobesečno zbrisal z zemljevida mesto Hirošimo

LJUBLJANA - 6. avgusta 1945 so Američani nad Hirošimo odvrgli prvo atomsko bombo, ki je ubila več kot 200.000 in ranila 100.000 ljudi. Tri dni kasneje so odvrgli še bombo nad Nagasakijem. Z bombama se je končala druga svetovna vojna, obenem pa se je začela nova vrsta vojskovanja - hladna vojna.

Kot je v 80. letih dejala takratna britanska ministrska predsednica Margaret Thatcher, Evropa paradoksalno prvič v zgodovini 40 let ni imela vojne, ker sta imela vzhod in zahod atomsko bombo in sta se bala eden drugega. Na »varnostno ravnovesje« se danes sklicujejo vse jdrske velesile.

Poskusi za razvitje jdrskega orožja so se začeli pod sifro Projekt Manhattan decembra 1941 po vstopu ZDA v vojno.

Stevilni znanstveniki so se projektu pridružili iz strahu, da bodo Nemci, ki so eksperimentirali z uranom, prvi izdelali atomsko bombo. Pod petico takratnemu ameriskemu predsedniku Rooseveltu za začetek razvoja atomske bombe v odgovor na nemške poskuse se je 2. avgusta 1939 podpisal tudi Albert Einstein, ki je to kasneje obžaloval kot eno najhujših napak v življenju.

Roosevelt je 12. aprila 1945 umrl in kot 33. predsednik ZDA ga je nasledil Harry Truman. Uničevalno orožje so razvijali z vso naglico. 30. aprila je Hitler naredil samomor, po kapitulaciji nemškega rajha 7. maja 1945 pa je ostala Japonska edini cilj za prvo vojno uporabo peklenske bombe. Japonska se je zavedala poraza na Okinawi, vse bližjega in tesnejšega ameriskega vojaškega obroba okrog otocja, groženj Rusije, da ne bo obnovila za Japonsko ziviljenjsko pomembnega Pakta o nevtralnosti. A Truman je zahteval ne-sprejemljivo »brezpogojno predajo«.

Atomska bomba je medtem postajala resničnost. 16. julija 1945 so v Novi

Mehiki na pušcavskem preizkusevališču Alamogordo s skrivnim imenom Trinity 300 kilometrov od Los Alamosa izvedli prvo detonacijo atomske bombe. Eksplozijo se je videlo več kot 400 in slišalo 80 kilometrov daleč. Predsednik Truman se je naslednji dan v Potsdamu srečal s Stalinom in Churchillom in vztrajal pri brezpogojni predaji Japonske brez kakršnihkoli zagotovil 124. japonskemu cesarju Hirohitsu, čeprav je vedel, da so se Japonci pripravljeni predati, ce bi Američani Hirohitsu zagotovili imuniteto. Ko je Stalin naznanil, da bo vojno Japonski napovedal do 15. avgusta, je znan zadnji rok eksplozije atomske bombe. Rusi niso podpisali potsdamskega sporazuma, ki bi naznanil vojno Japoncem. Konec julija je japonski premier Suzuki potsdamski sporazum zavrnil; nespremenljiva je edino »brezpogojnost« vdaje.

V ZDA si se vedno niso bili enotni o tarci napada. General Marshall je predlagal »vojaško tarco«, kar bi bilo jasno svarilo. Toda Začasni vojni odbor (Interim Committee), v katerem so bili večinoma civilisti, je zahteval, naj atomsko bombo odvržejo čimprej, na industrijsko središče, nenapovedano. Temu so najbolj nasprotovali generali, ki so se bali se bolj mascevalnega boja Japoncev do zadnjega moža zoper sovrzne ZDA in kasnejšega izsiljevanja majhnih držav. Proti eksploziji bombe nad velenostom so bili tudi znanstveniki. A Rusija je bila vse bližje vojni z Japonsko, po kateri bi zahtevala svoj delež.

Predsednik Truman je izdal ukaz za napad. Z otoka Tinian se je 6. avgusta 1945 dvignil ameriski bombnik B 29, imenovan Enola Gay, ki je nosil atomsko bombo z uranom 235; bombi so rekli Deček (Little Boy). Ko so izvidniška letala sprocila, da je nad Hirošimo, ki je eden od treh izbranih možnih

ciljev, nebo jasno, se je B 29 usmeril nad to mesto.

Ob 8.15 je letalo odvrгло bombo, 45 sekund kasneje je zagledala posadka skozi zaščitna očala najprej bleščečo kroglo, nato gobast rožnat oblak. V Hirošimi je divjal ognjeni vihar s hitrostjo 1200 kilometrov na uro, ki je unicil skoraj vse hise. Enak pogled doživi 9. avgusta posadka drugega bombnika nad Nagasakijem; tam zaradi Debelinka (Fat Man) umre okoli 74.000 ljudi, več kot 400.000 je ranjenih.

Radioaktivno sevanje je povzročilo v krogu enega kilometra od središča eksplozije neposredno smrt, pri drugih ozarčenih pa hude ožige, mučno hiranje, rakava obolenja in spremembe na dedni osnovi. Mestno zemljišče je bilo nevarno radioaktivno se veliko let; se več desetletij pozneje se zaradi radioaktivnosti pojavljajo bolezni in rojevajo se prizadeti otroci.

11. avgusta je Washington »brezpogojno vdajo« umaknil iz potsdamskega sporazuma. Cesarju Hirohitsu so zagotovili imuniteto. 14. avgusta se je Japonska predala.

Atomska bomba je takrat podrpljo 85 odstotkov Americanov. Truman jo je opravičil, čes da je resila življenja »več kot milijona« ameriških vojakov, ki bi padli v ofenzivi na Japonsko; vojska je v svojih najbolj crnogledih tajnih nacrth predvidela 40.000 - 46.000 zrtv. Javnost je sele leta 1970 zvedela, da so med 300.000 zrtvami v Hirošimi in Nagasakiju umrli mnogi ameriski državljani, tudi ameriški vojaki.

Danasnje atomske bombe so se močnejše in nevarnejše od Dečka, ki je razdejal Hirošimo, vendar pa se države hkrati zavedajo tudi učinkov radiacije, ki se lahko obrne zoper tistega, ki vrže bombo. O tem priča tudi pogodba o nesirjenju jdrskega orožja, ki jo je od leta 1968 podpisalo 185 držav. (STA)



Včerajšnja svečanost v Spominskem parku miru v Hirošimi (Telefoto AP)